

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Освітня програма	29990 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29990
Назва ОП	Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Білик Вікторія Вікторівна, Музика Владислав Віталійович, Величко Олександр Петрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	11.01.2022 р. – 13.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/akreditacia/vidomosti_11.01.22._m.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/akreditacia/programa__11.01._m.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Програма за третім рівнем вищої освіти «Менеджмент» функціонує у спеціалізованому технічному закладі вищої освіти України. Давні традиції тут має і підготовка фахівців за економічним та управлінським напрямом, яка набула потужного розвитку після започаткування в 1964 р. набору фахівців за спеціальністю «Економіка і організація автомобільного транспорту». Протягом тривалого часу в інституті склалися відомі, в Україні та поза її межами, педагогічні та наукові школи. Серед них і наукова школа з економіки та управління транспортним комплексом. Таке академічне середовище гармонійно сприяє формуванню майбутніх лідерів-фахівців з менеджменту, а також викладачів, дослідників та інноваторів для галузі управління та адміністрування. Важливо й те, що підготовка таких докторів філософії зорієнтована на здатність проводити науково-дослідницьку діяльність у сфері менеджменту підприємств автомобільного транспорту та інших суб'єктів транспортно-логістичних систем. Усе це свідчить про сприятливі передумови для розвитку належної культури якості на освітньо-науковій програмі «Менеджмент». Відповідно до Наказу МОН України № 590 від 30.05.2016 р., серед усіх спеціальностей ХНАДУ, 073 «Менеджмент» мала найменший ліцензійний обсяг підготовки здобувачів за третім рівнем вищої освіти (4 особи). При цьому ОНП «Менеджмент» має високий кадровий потенціал, активних стейкхолдерів, потужне матеріально-технічне забезпечення та належне середовище для успішного розвитку. Програма відповідає сучасним тенденціям розвитку спеціальності та потребам ринку праці, а унікальність ОНП «Менеджмент» відображає особливості галузевої спеціалізації ХНАДУ. При цьому експертна група констатує загальну відповідність вимогам Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, таких процесів: формування власної структури та змісту ОП; проєктування цілей ОП; формування доступу до ОП та визнання результатів навчання; організація навчання і викладання за ОП; контроль знань, оцінювання здобувачів вищої освіти та дотримання академічної доброчесності; кадрове забезпечення; формування матеріально-технічної бази і освітнього середовища; рівня організації і впровадження системи внутрішнього забезпечення якості програми; створення прозорих та публічних процедур для якісного функціонування ОП; організації навчання через дослідження. Усі зазначені у звіті недоліки не є суттєвими, бо жоден з них не позначився на набутті компетентностей здобувачами вищої освіти та критично не ускладнив процес якісного отримання освітніх послуг. Крім того, консультативне оцінювання ОНП «Менеджмент» також засвідчило існування резервів для удосконалення, як самої програми, так і процесу її реалізації, за критеріями, що наразі мають загальну відповідність. І хоча усі недоліки не є критичними, але їх належне врахування дозволить у майбутньому покращити можливості та перспективи функціонування цієї програми.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Унікальність ОНП «Менеджмент» відображає особливості галузевої спеціалізації ЗВО: менеджмент підприємств автомобільного транспорту та інших суб'єктів транспортно-логістичних систем. Позиція стейкхолдерів виявляється за допомогою багатовекторних періодичних опитувань. Формування цілей та освітніх компонентів ЗВО, беручи до уваги кумулятивний характер формування здатності здобувачів до самостійної роботи, забезпечує диференціацію у обсягах їх аудиторного навантаження на різних рівнях вищої освіти. Сфера діяльності автотранспортних організацій, як основний об'єкт менеджменту та унікальності програми, знаходиться у центрі уваги освітньої складової, а також окресленої тематики досліджень у науковій складовій ОНП. Програма передбачає проходження практики як за педагогічною, так і за науковою складовою. Наявність НПП, які можуть брати участь у рецензуванні дисертацій на здобуття ступеня PhD за спеціальністю 073 «Менеджмент». Каталог вибіркового ОК створює сприятливі умови для здобувачів у контексті формування та розвитку соціальних навичок (soft skills). Наявність на ОНП «Менеджмент» ОК у контексті поглибленої освітньої підготовки з методології дослідження. Академічний персонал ОНП активно використовує сучасні інтерактивні методи навчання та викладання на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Регулярно оновлюються навчальні програми ОК ОНП. Викладання та наукові дослідження, проводяться в контексті інтернаціоналізації діяльності ХНАДУ, підтверджуються міжнародними стажуваннями викладачів, публікаційною активністю в міжнародних виданнях Scopus та Web of Science. У ЗВО розроблено чітку систему контрольних заходів та зрозумілих процедур їх проведення. Інформація про проведення контрольних заходів, вимоги до них своєчасно доводиться до здобувачів PhD. Належний рівень наукової та професійної активності НПП, їх академічна та професійна кваліфікації уможливають досягнення окреслених ОНП цілей та ПРН. Потужна матеріально-технічна база, яка є достатньою для реалізації ОНП та адаптованою під потреби осіб з особливими освітніми потребами. Всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до необхідної інфраструктури. Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОНП є процедурою визначеною, прозорою та зрозумілою. Представники усіх груп стейкхолдерів безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОНП. У ЗВО регулярно проводиться опитування всіх учасників освітнього процесу, результати яких обробляються, аналізуються та оприлюднюються. В ХНАДУ наявна практика збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Позитивною практикою є оприлюднення таблиці результатів обговорення проєкту ОНП. Наукові керівники аспірантів беруть участь у виконанні господарських договорів, а також науково-дослідних роботах, результати яких регулярно публікуються у вітчизняних фахових та міжнародних виданнях, які включені до БД Scopus та Web of Science.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Серед складових ОНП «Менеджмент» не окреслено регіональний контекст програми. СЛ схема не обґрунтовано відображає міжпредметні зв'язки серед вибірових ОК, а також подекуди і в системі пререквізитів та постреквізитів. Відобразити у Правилах прийому до аспірантури політику та/або механізм нарахування додаткових балів вступникам за попередні навчальні та наукові досягнення. Рекомендовано передбачити у внутрішніх документах ЗВО можливість використання аспірантом обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей, за наявності умов відповідно до п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. Навички реєстрації прав інтелектуальної власності формуються як компетентності здобувача, але не розглядаються як результати навчання у контексті обов'язкової ідентифікації, оцінювання, вимірювання та демонстрації аспірантом. Здобувач не має можливості обрати із інших ОП різних рівнів вищої освіти той освітній компонент, який може близько корелювати з темою його дисертаційної роботи. Наявність випадків конфлікту інтересів у відповідальній особі під час перевірки звітів НДР кафедри на відсутність академічного плагіату. Рекомендовано надавати експертний висновок, за результатами перевірки окремих наукових робіт НПП на академічну доброчесність, фахівцями ЗВО без наявності конфлікту інтересів. Не всі ОК відображають тенденції інтернаціоналізації вищої освіти та враховують кращий досвід сучасних світових практик. Забезпечити залучення до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків з виробничого чи дослідницького сектору менеджменту на більш постійній основі. Доцільно розширити коло потенційних роботодавців сегментом спеціалізованих науково-дослідних центрів та інститутів. Представники студентського самоврядування та молодих вчених недостатньо проінформовані про наслідки порушення принципів академічної доброчесності. Доцільно продовжити роботу щодо інформування та популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу. Для налагодження більш якісної та систематичної співпраці між потенційними роботодавцями та університетом доцільно було б створити об'єднання (асоціацію) роботодавців. Важливо розміщувати інформацію на офіційному сайті ЗВО щодо результатів щорічного оцінювання роботи НПП. Доцільно відобразити у внутрішніх нормативно-правових документах університету можливість позбавлення, на певний період, права наукового керівництва аспірантами НПП, які вчинили порушення принципів академічної доброчесності.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Загальна мета освітньо-наукової програми «Менеджмент» визначена чітко. Вона орієнтована на підготовку висококваліфікованих, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір, фахівців ступеня доктора філософії в галузі управління та адміністрування, здатних сприймати, генерувати і втілювати інноваційні ідеї, самостійно проводити науково-дослідницьку, науково-організаційну та практичну діяльність на високому конкурентоспроможному рівні у сфері менеджменту підприємств автомобільного транспорту та інших суб'єктів транспортно-логістичних систем, а також науково-педагогічну роботу у ЗВО. До того ж часу унікальність ОНП відображена у її профілі (розділ 3 «Основний фокус ОП», «Особливості та відмінності програми»). При цьому ЗВО розглядає унікальність ОНП саме у галузевому контексті. Зокрема, у тому, що ОП забезпечує підготовку фахівців у сфері менеджменту, здатних до продукування та практичної реалізації нових ідей та їх впровадження у діяльність підприємств автомобільного транспорту. Загалом таке визначення мети і особливостей ОНП є обґрунтованим. Однак, на думку ЕГ, особливості програми мають бути відображені і у ключових словах розділу 3. Місія ХНАДУ є доволі загальною. Тому мета програми загалом узгоджується з місією ЗВО, яка полягає у підготовці фахівців з вищою освітою і кадрів вищої кваліфікації, здатних сприймати, генерувати і втілювати інноваційні ідеї, створювати конкурентоспроможну наукоємну продукцію, здійснення науково-дослідної діяльності на високому конкурентоспроможному рівні (<https://bit.ly/3er7tER>). Так само мета ОНП цілком відповідає Стратегічному плану розвитку ХНАДУ на 2020-2027 рр. (<https://bit.ly/3er7tER>), зокрема таким дотичним до програми напрямом розвитку: 1) реалізація сформованого курсу щодо інноваційного розвитку університету; 2) підвищення рівня підготовки наукових кадрів; 3) розширення ступеневої підготовки фахівців; 4) розвиток внутрішньої системи забезпечення якості; 5) активізація роботи з інтеграції зі світовим і європейським освітнім співтовариством. До того ж часу мета ОНП узгоджується з візією ЗВО щодо інтеграції освітньої, науково-дослідної і інноваційної діяльності, що забезпечує формування гармонічно-розвинутої особистості, здатної приймати активну участь в економічному і соціальному розвитку суспільства (<https://bit.ly/3er7tER>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

У 2021 р. для обговорення цілей, компетентностей та ПРН залучалися випускники аспірантури попередніх років Сукач Ю.О. і Гладка О.І., а також аспірантка Овчаренко А.Г. (<https://bit.ly/3H74cH8>). Крім того, вивчалися пропозиції Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ХНАДУ. У ЗВО також започатковані численні опитування аспірантів (<https://bit.ly/3Fw8gJM>). Про участь у них засвідчили і здобувачі ОНП «Менеджмент». Наслідками комунікації зі здобувачами у період з 2018 р. по 2021 р. стало коригування обсягів та тривалості освітньої складової програми. Представники від здобувачів та потенційних роботодавців залучаються до розробки ОНП як зовнішні стейкхолдери. Позиція потенційних роботодавців вивчається під час рецензування ними ОНП, а також за допомогою періодичних опитувань (<https://bit.ly/3HfJLrQ>). Зокрема, роботодавці звернули увагу на такі недоліки ОНП: 1) при викладанні дисциплін більше уваги приділяти розвитку навичок аналізу економічних процесів на підприємстві; 2) більше уваги приділяти розвитку умінь оцінювати стан об'єктів управління і реалізації проектів у сфері управління; 3) забезпечувати підтримку стартапів аспірантів; 4) передбачити при викладанні дисциплін набуття навичок щодо пошуку партнерів, реалізації проектів у сфері менеджменту; 5) ввести до ОНП ОК «Командоутворення» та «Психологія». На зустрічі з експертною групою представники роботодавців підтвердили власну участь в опитуваннях. Зворотній зв'язок зі стейкхолдерами забезпечується і через процедуру громадського обговорення ОНП (<https://bit.ly/3H74cH8>). Завдяки цьому цілі та ПРН визначаються і з урахуванням позицій потенційних роботодавців у сфері освітньо-наукової діяльності. Інтереси академічної спільноти було враховано під час обговорення проєкту ОНП «Менеджмент» із представниками Національного транспортного університету (м. Київ), Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАНУ (м. Одеса) та ін. Цьому сприяло і спілкування з академічною спільнотою Азербайджанського архітектурно-будівельного університету (Азербайджан, м. Баку) та Технічного університету Варни (Болгарія) - (<https://bit.ly/3kMRFjJ>). Комунікація відбувається і на рівні науково-практичних конференцій (<https://bit.ly/3kL7J5I>) та роботи спеціалізованих вчених рад (Д64.820.05 та Д64.055.01). Унаслідок враховано пропозиції щодо структури та змісту ОНП, а також впровадження інноваційних технологій, сучасних педагогічних форм і методів навчання. Результати опитування стейкхолдерів обговорюються на засіданнях кафедри менеджменту (протокол № 11/1139 від 03.06.2021 р.). Отже, цілі ОНП «Менеджмент» та ПРН загалом визначаються із урахуванням позицій та потреб різних стейкхолдерів. Це підтвердило інтерв'ювання експертною групою аспірантів, потенційних роботодавців та академічного персоналу.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Тенденції розвитку ринку праці у сфері інноваційного, освітнього та консалтингового менеджменту вивчаються в ХНАДУ на основі постійного моніторингу. Цьому сприяє періодичне проведення конференцій, спільних заходів зі стейкхолдерами, вивчення статистичної інформації тощо. Процес встановлення цілей та опису ПРН ОНП також враховує особливості розвитку спеціальності «Менеджмент» у контексті науки та сфери академічної діяльності. Стан цієї проблеми досліджується і у наукових працях викладачів програми, а також під час міжнародної співпраці із партнерами. Це позитивно впливає на формування спеціалізованих ПРН та складу ОК зі спеціальності, а також дозволяє випускникові такої програми стати затребуваним на ринку праці дослідником, викладачем, консультантом чи інноватором. Отримані результати моніторингу та досліджень використовувалися при ухваленні рішень щодо включення до програми ПРН12 та ПРН13, а також освітніх компонентів зі спеціальності: «Теорія і методологія менеджменту на транспорті», «Управління конкурентоспроможністю на автомобільному транспорті» та ін. Галуzeвий контекст освітньої складової ОНП загалом орієнтований на особливості галузі знань 07 «Управління та адміністрування». Він враховує специфіку формування знань і умінь фахівця галузі, методів та форм його навчання, регуляторні процедури у середовищі управлінської та адміністративної діяльності, особливості менеджменту у різних сферах бізнесу, а також в освітній та науковій царині та ін. До того ж він відображений у низці обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів програми («Методи дослідження в економіці та менеджменті», «Діагностика в системі управління», «Екологічний менеджмент», «Креативний менеджмент» та ін.). При цьому, у контексті автомобільної галузі, ОНП узгоджується з Національною транспортною стратегією України на період до 2030 р. (<https://bit.ly/3FofexL>), а також напрямками досліджень наукових керівників та аспірантів (<https://bit.ly/2XPfn6q>). Регіональний контекст частково береться до уваги при співпраці зі стейкхолдерами м. Харкова та Харківської області, що передбачає їх залучення до рецензування ОНП та формування її змісту. Однак, ані серед цілей та ПРН, ані серед ОК та тем досліджень аспірантів, регіональна складова ОНП «Менеджмент» жодним чином не відображена. При проєктуванні ОНП «Менеджмент» вивчався досвід аналогічних програм PhD таких ЗВО як Університет економіки та права «КРОК», ХНУ ім. В.Н. Каразіна, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, КНУ ім. Т. Шевченка, КНЕУ ім. В. Гетьмана, НТУ (м. Київ). Вплив на формування програми забезпечила і співпраця з Азербайджанським архітектурно-будівельним університетом (<https://bit.ly/3umioqs>), а також Варшавською школою економіки (Польща), Каунаським технологічним університетом (Литва), Школою Уортон Університету Пенсільванії (США) та ін. Усе це було враховано при формуванні цілей та циклу обов'язкових компонентів ОНП («Методологія наукової діяльності» та «Методи дослідження в економіці та менеджменті»).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На час початку акредитаційної експертизи ОНП «Менеджмент» Стандарт вищої освіти України для спеціальності 073 «Менеджмент» за третім (освітньо-науковим) рівнем був відсутній. Тому бралися до уваги чинні для цього періоду Національна рамка кваліфікацій (<https://bit.ly/zerZHuG>), а також Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (Постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 р. зі змінами) – (<https://bit.ly/3pvhWFy>). ЕГ дійшла висновку, що у ОНП 2021 р. ПРН відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій до 8-го кваліфікаційного рівня щодо концептуальних та методологічних знань в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності. При цьому ПРН відображають чотири блоки НРК: Знання (ПРН 1, 2, 7 і 9), Уміння (ПРН 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12 і 13), Комунікація (ПРН 6 і 8), Автономія і відповідальність (ПРН 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12 і 13). При цьому ПРН6 та ПРН8 безпосередньо враховують вимоги дескрипторів НРК щодо використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях, а ПРН11 – щодо започаткування, планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності. Ба більше, наявні ПРН реалістично забезпечують вимоги за кожним блоком. Досягнення ПРН із цих блоків чітко пов'язане із відповідними освітніми компонентами ОНП «Менеджмент». Усі програмні результати навчання ПРН формуються циклом обов'язкових освітніх компонентів загальної та професійної підготовки, а також доповнюються циклами вибірових ОК. Разом з тим між деякими компетентностями програми, які регулює п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (2016 р.), а також програмними результатами навчання ОНП «Менеджмент» немає чіткої кореляції. Зокрема, у компетентностях ОНП «Менеджмент» (відповідно до п. 27 Порядку) відображено формування навичок реєстрації прав інтелектуальної власності (СК4), однак у ПРН освітньо-наукової програми інформація про це відсутня. Останнє стосується і результатів навчання, зазначених у силабусі та РПНД «Методологія наукової діяльності». Проте у темі № 7 цього освітнього компоненту розглядаються об'єкти та суб'єкти авторського права, а також особливості написання заявок авторського права на твір та патент.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Унікальність ОНП «Менеджмент» відображає особливості галузевої спеціалізації ЗВО: менеджмент підприємств автомобільного транспорту та інших суб'єктів транспортно-логістичних систем. Позиція стейкхолдерів виявляється за допомогою багатовекторних періодичних опитувань. При удосконаленні ОНП «Менеджмент» враховуються тенденції розвитку ринку праці, а також галузі «Управління та адміністрування» та спеціальності 073 «Менеджмент». Формування цілей та освітніх компонентів ОНП здійснюється з урахуванням досвіду розробки як аналогічних вітчизняних, так і іноземних ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони та недоліки: Серед складових ОНП «Менеджмент» (цілі, ПРН, освітні компоненти, теми досліджень аспірантів тощо) не окреслено регіональний контекст освітньо-наукової програми. У компетентностях ОНП «Менеджмент» відображено формування навичок реєстрації прав інтелектуальної власності (СК4), однак у ПРН освітньо-наукової програми інформація про це повністю відсутня. Рекомендації: Окреслити регіональний контекст освітньо-наукової програми у окремих її складових (цілі, ПРН, освітні компоненти, теми досліджень аспірантів тощо). В ОНП «Менеджмент» забезпечити чітку кореляцію між компетентностями та ПРН, зокрема відобразити у результатах навчання формування навичок реєстрації прав інтелектуальної власності. Розглянути можливість доповнення місії ЗВО у контексті галузевої спеціалізації, яка зазначена у назві університету.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі ОНП «Менеджмент» мають загальну відповідність місії та стратегії ЗВО. При проектуванні ОНП загалом вивчаються і беруться до уваги інтереси та позиції різних зацікавлених сторін. Цілі програми та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОНП. Програма загалом відповідає Національній рамці кваліфікацій та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (Постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 р.). Усі зазначені недоліки не є суттєвими, бо жоден з них критично не ускладнив процес якісного отримання освітніх послуг. Це свідчить про те, що ОНП «Менеджмент» та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Встановлено повну відповідність обсягів програми як вимогам чинного законодавства, так і рекомендаціям Національного агентства. Так, загальний обсяг освітніх компонентів ОНП 2021 р. становить 45 кредитів, що відповідає нормам Закону України «Про вищу освіту» (ст. 5, п. 6) і Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (п. 26). При цьому обсяг освітньої складової ОНП «Менеджмент» у кредитах ЄКТС відповідає вимогам законодавства для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. В ОНП 2021 р. обсяг обов'язкових ОК становить 33 кредити або 73,3 %, а обсяг ОК за вибором здобувачів – 12 кредитів або 26,7 %. Таке співвідношення відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (ст. 62, п. 15). Крім того, згідно із рекомендаціями Національного агентства ОНП «Менеджмент» 2021 р. також аналізувалася у контексті відповідності обсягів навчального навантаження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (Постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 р.) за чотирма компонентами освітньої складової ОНП, які мають забезпечити набуття відповідних компетентностей. Зокрема, за блоками обов'язкових освітніх компонентів: 1) здобуття глибинних знань із спеціальності становить 12 кредитів ЄКТС (рекомендовано не менше 12 кредитів ЄКТС); 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – 6 кредитів ЄКТС (4-6 кредитів ЄКТС); 3) набуття універсальних навичок дослідника – 8 кредитів ЄКТС (не менше 6 кредитів ЄКТС); 4) здобуття мовних компетентностей – 7 кредитів ЄКТС (6-8 кредитів). Термін підготовки доктора філософії за ОНП «Менеджмент» відповідає нормативним чотирьом рокам (п. 8 Порядку - <https://bit.ly/3rvhWFy>). А термін навчання за освітньою складовою на разі становить два роки.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП «Менеджмент» чітко структурований за двома блоками: І) Освітня складова (45 кредитів ЄКТС); ІІ) Наукова складова (без кредитів ЄКТС). При цьому освітня складова містить дві групи ОК: 1) обов'язкові освітні компоненти; 2) вибіркові освітні компоненти. Дисципліни першої групи розподілені за циклами загальної та професійної підготовки. Цикл загальної підготовки сформовано із освітніх компонентів загальнонаукової і мовної підготовки, а також універсальних навичок дослідника. Цикл професійної підготовки переважно включає навчальні дисципліни зі спеціальності «Менеджмент». Однак він також частково забезпечує формування загальнонаукових компетентностей та універсальних навичок дослідника. Дисципліни за вільним вибором аспіранта передбачають вибір ОК обсягом 4 кредити ЄКТС із підсумковою формою контролю – залік. Але обрати вибірковий ОК з іншої ОП у аспірантів немає можливості. Аналіз структурно-логічної схеми засвідчив, що з її допомогою можна простежити зв'язки між вище зазначеними блоками та/або групами компонентів, а також ОК програми. Однак СЛ схема подекуди суперечливо відображає міжпредметні зв'язки, що ускладнює для НПП чітке виявлення пререквізитів та постреквізитів серед ОК при формуванні силабусів та/або РПНД. Наприклад, обов'язковість вивчення ОК1 «Іноземна мова наукового спілкування» перед опануванням компетентностей за ОК3 «Педагогіка та психологія вищої освіти», згідно СЛ схеми, не є обґрунтованою. До того ж необґрунтованим є і позначення зв'язків в системі вибіркових ОК, оскільки вибір аспірантами конкретної дисципліни передбачити неможливо. А наведена почергова послідовність вивчення ОК2, ОК4 та ОК6 не забезпечується на практиці, бо згідно ОНП та навчального плану вони опановуються аспірантами паралельно. Загалом кожен ПРН може бути реально досягнутий унаслідок вивчення компонентів освітньої складової ОНП «Менеджмент». Підтвердженням цьому став детальний аналіз змісту тем робочих програм навчальних дисциплін, які представлені у Відомостях СО. За результатами дослідження навчального контенту, експертна група пересвідчилася у тому, що освітні компоненти програми у сукупності загалом дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН згідно з «Матрицею забезпечення ПРН компонентами ОП». Однак реалістичність комплексного співзабезпечення ПРН11 є дискусійною. Так, згідно з матрицею, ПРН11 «Дія на основі етичних міркувань та академічної доброчесності ...» мають формувати усі освітні компоненти ОНП. Натомість, у назвах тем силабусів багатьох ОК про етику та академічну доброчесність взагалі немає згадки (ОК6 «Методи дослідження в економіці і менеджменті», ОК7 «Теорія і методологія менеджменту на транспорті», ОК8 «Управління конкурентоспроможністю на автомобільному транспорті» та ін.). Але загалом ОНП має чітку структуру та містить: профіль ОП; перелік ОК та їх логічну послідовність; форму атестації здобувачів, матрицю відповідностей програмних компетентностей компонентам ОНП; матрицю забезпечення ПРН відповідними компонентами ОНП та ін.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП «Менеджмент» корелює із загальною предметною областю спеціальності 073 «Менеджмент»: передові концептуальні та методологічні знання науково-дослідного та професійного характеру у сфері менеджменту. Предметна область переважно орієнтована на те, що об'єктами вивчення під час освітньо-наукової підготовки фахівця є науково-методичні бази управління організаціями та їх об'єднаннями за невизначеності умов і вимог. Це передбачає набуття знань і умінь у сфері менеджменту, що дозволяють розв'язувати комплексні проблеми з

управління організаціями та їх об'єднаннями на засадах глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Проведений аналіз ОНП, навчального плану, РПНД обов'язкових та описів вибіркових навчальних дисциплін дає підстави зробити висновок, що освітня складова ОНП «Менеджмент» відповідає такій предметній області спеціальності. При цьому програма містить 3 обов'язкових (ОК6 «Методи дослідження в економіці і менеджменті», ОК7 «Теорія і методологія менеджменту на транспорті», ОК8 «Управління конкурентоспроможністю на автомобільному транспорті»), а також 8 вибіркових освітніх компонентів зі спеціальності (<https://bit.ly/3eqwxMb>). Серед них: «Управління знаннями», «Управління результативністю», «Діагностика в системі управління», «Екологічний менеджмент», «Креативний менеджмент» та ін. Кожен з таких освітніх компонентів за ОНП забезпечує підтримку формування від 3 до 6 програмних результатів навчання. Між тим наукова складова програми містить часткові ознаки міждисциплінарності, оскільки тематика окремих наукових досліджень значною мірою узгоджується із предметною областю інших спеціальностей: 051 «Економіка» (теми 7 і 9 за порядком), 075 «Маркетинг» (теми 10 і 13) та 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (тема 17) і т. ін. Однак за рештою наукових тем, які складають більшість, відповідність предметній області спеціальності 073 «Менеджмент» не викликає жодних сумнівів. Ба більше, сфера діяльності підприємницьких організацій (переважно автотранспортних підприємств), як основний об'єкт менеджменту, знаходиться у центрі уваги окресленої тематики досліджень у науковій складовій ОНП «Менеджмент».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Вибір ОК здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3sJtTtp>) та Положення про порядок та умови обрання дисциплін за вибором (<https://bit.ly/3Jzi6UG>). Відповідно до п. 2.1 Положення методика формування циклу вибіркових навчальних дисциплін базується на принципах альтернативності (не менше двох рівноцінних НД на кожну позицію вибору), змагальності (вибір робиться після його ознайомлення з презентаційними лекціями, силабусами, робочими програмами НД, а також на основі академічної відповідальності (вибір здобувачем певних НД здійснюється на основі особистих заяв або на основі колективних рішень здобувачів в академічних групах). На разі аспіранти мають можливість обрання вибіркових ОК із Каталогу вибіркових дисциплін освітнього рівня PhD (<https://bit.ly/3z3DpZs>). Однак за фактом цей каталог значною мірою є локальним для кожної окремої ОНП університету. Згідно структурно-логічної схеми ОНП «Менеджмент» та навчального плану можна обрати одну освітню компоненту у 3-му семестрі та дві ОК – у 4-му семестрі, тобто під час другого року навчання. За змістом вибіркові дисципліни каталогу орієнтовані не лише на спеціальність, але й на деякі універсальні навички дослідника. Проте пул каталогу вибіркових ОК є вичерпним, а дисципліни за вибором аспіранта з іншої ОНП не передбачені. Це дещо обмежує можливості вузької (поглибленої) освітньої підготовки здобувача за напрямом конкретної дисертації. З 2021 р. вибір здійснюється через автоматизовану систему «МКР». Вона доступна як мобільний додаток у телефоні (<https://vuz.khadi.kharkov.ua/>). Вибір передбачений перед початком навчального року. На сайті кафедри менеджменту розміщена відповідна інструкція щодо користування додатком (<https://bit.ly/3pATPFS>). Згідно Відомостей СО, після здійснення здобувачем вибору дисциплін відділ аспірантури формує академічні групи до 10 травня. При цьому індивідуальні навчальні плани аспірантів (ІНП) з результатами вибору ОК на весь період навчання був затверджений ще 18.10.2021 р. Процес формування індивідуальної освітньої траєкторії та вибору ОК було підтверджено на зустрічі зі здобувачами. Остаточний вибір, як і раніше, фіксується у вигляді письмової заяви аспіранта. Аналіз отриманих ІНП засвідчив, що здобувачі різних років навчання загалом мали відмінні освітні траєкторії. Так, наприклад, дисципліною за вільним вибором у ІНП аспірантки Овчаренко А.Г. є ОК «Управління конкурентоспроможністю», у ІНП Ковальової О.П. – ОК «Управління знаннями», а у ІНП Мезенцової А.В. та Архіпова О.В. – ОК «Управління результативністю». Однак при цьому у здобувачів 1-го курсу усі вибіркові ОК є однаковими, а ОК «Креативний менеджмент» обирали аспіранти усіх років навчання. Формування індивідуальної освітньої траєкторії за ОНП здійснюється як за освітньою, так і за науковою складовою. Аспіранти мають можливість вільного вибору тематики досліджень. Складовою освітньої траєкторії здобувачів є і вибір індивідуальних творчих завдань за ОК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

За ОНП «Менеджмент» у навчальному плані 2021 р. передбачено 256 год. аудиторної роботи, з яких практична підготовка становить 136 год. (53,1 %). А, отже, більша частина годин аудиторної роботи реалізується у формі практичних або семінарських занять. Вагомий відсоток годин, відведених на практичну підготовку (навіть без урахування мовної складової – 18,1 %), дозволяє стверджувати про значний рівень зорієнтованості ОНП на набуття та реалізацію здобувачами третього рівня вищої освіти практичних навичок активного і професійного дослідника (ПРН 2, 3, 7, 9, 11). При цьому здобуття викладацьких компетентностей відбувається у процесі реалізації обов'язкової дисципліни ОК3 «Педагогіка та психологія вищої освіти» (ПРН5 «Застосовувати науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність навчального процесу»). Практична ж підготовка передбачає і проходження ОК5 «Науково-педагогічна практика» (90 годин), який, зокрема, спрямований на формування у здобувачів практичних навичок здійснення педагогічної діяльності на високому професійному рівні. Відповідно до силабусу ОК5 передбачає відвідування лекційних, лабораторних і практичних занять, що проводяться викладачами кафедри, та їх аналіз, а також проведення аспірантом не менше 6 годин навчальних занять та аналіз і систематизація отриманих знань і власного досвіду. За інформацією ЗВО, Овчаренко А.Г. проводила практичні заняття з дисципліни «Управління якістю» (протоколи

засідання кафедри № 5/1121 від 11.11.2019 р. та 8/1124 від 24.01.2020 р.), а Ковальова О.П. – практичні заняття з дисципліни «Корпоративне управління» (протоколи засідання кафедри № 4/1132 від 7.12.2020 р. та 11/1139 від 3.06.2021 р.). На запит ЕГ було надано звіт про проходження аспіранткою Ковальною О.П. науково-педагогічної практики у 2020 р. Між тим у звіті відсутній аналіз аспіранткою відвіданих занять, а також аналіз і систематизація отриманих знань і власного досвіду щодо проведених занять, що важливо для вимірювання рівня досягнення аспірантом ПРН5, а також оцінювання відповідності дескрипторам НРК «критичний аналіз» та «здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення» (рівень 8). Крім того, важливо в РПНД ОК5 «Науково-педагогічна практика» врахувати вимоги чинного професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021 р. (<https://bit.ly/3t1E4dd>). Під час зустрічі з ЕГ, аспірантами було повідомлено про їх безпосередню участь у підготовці навчально-методичного забезпечення, відвідуванні відкритих лекцій та проведенні практичних занять.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Усі наведені у ОНП 2021 р. загальні компетентності (ЗК1-ЗК6) спрямовані на набуття здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти соціальних навичок (soft skills). До того ж часу це стосується і частини програмних результатів навчання. Серед них: ПРН3, ПРН6, ПРН8, ПРН11 та ін. Вказані компетентності та відповідні програмні результати навчання, що досягаються за результатами викладання обов'язкових, а також і вибіркових освітніх компонентів, набуваються протягом всього періоду реалізації освітньої та наукової складової ОНП «Менеджмент». В освітній складовій набуття соціальних навичок (soft skills) переважно стосується дисциплін, що формують загальнонаукові та універсальні навички дослідника, на які за ОНП 2021 р. та за відповідним навчальним планом 2021 р. відведено значну частину кредитів – 14 з 45 кредитів (31,1 %). Серед них найбільшу участь у формуванні соціальних навичок майбутнього доктора філософії беруть такі обов'язкові освітні компоненти як «Іноземна мова наукового спілкування», «Педагогіка та психологія вищої освіти», «Історія і філософія техніки і технології», «Методологія наукової діяльності» та ін. Формування soft skills аспірантів доповнюють і вибіркові ОК: «Креативний менеджмент», «Управління знаннями», «Науковий стиль мовлення», «Природоохоронне законодавство», «Соціологічні аспекти науково-прикладних досліджень» тощо. (<https://bit.ly/3z3DpZs>). Загалом це свідчить про сприятливі умови для здобувачів у контексті розвитку навичок швидкої соціалізації, здійснення ефективного тимбілдингу, професійного спілкування, спроможності знаходити підхід до колег, презентування досліджень, універсальних навичок дослідника, уміння переконувати у вірності власної позиції, здійснення командного лідерства і т. ін. Однак існуючу модель формування соціальних навичок могли б гармонійно доповнити і вибіркові освітні компоненти з інших ОП, а також факультативні курси чи сертифікатні програми.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійна кваліфікація за ОНП «Менеджмент» не присвоюється.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчального плану 2021 р. засвідчив, що загальний обсяг ОК, які заплановані до вивчення, становить 45 кредитів на рік із дещо нерівномірним розподілом за роками навчання відповідно 26 та 19 кредитів ЕКТС (<https://bit.ly/3Nm53nv>). У Відомостях СО зазначено, що «Аудиторне навантаження з дисциплін, які пропонуються аспіранту, є не меншим, ніж 1/3 від загального освітнього навантаження, визначеного для дисципліни. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача освіти, регламентується навчальним планом і становить не більш, ніж 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни». Натомість, це твердження суперечить вимогам внутрішніх документів ХНАДУ для рівня PhD. В системі НА ЗВО повідомив про технічну помилку. А співвідношення обсягу ОНП та окремих компонентів ОНП «Менеджмент» із фактичним навантаженням здобувачів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ХНАДУ (<https://bit.ly/3sJtTtp>), де у розділі 3 «Організація освітнього процесу» встановлено загальні вимоги щодо академічного регламенту здобувачів. При цьому відповідно до п. 3.1.7 кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЕКТС (денна форма навчання) для здобувачів становить не більше 16 годин. Кількість годин занять у навчальних дисциплінах планується для ступеня: бакалавра від 33 % до 53 %; магістра від 25 % до 33 %; доктора філософії від 15 % до 25 %. Решта часу має припадати на самостійну роботу. І дійсно, відповідно до цього Положення, у навчальному плані зафіксовано, що на аудиторні заняття за ОК відведено такий відсоток часу: ОК1 «Іноземна мова наукового спілкування» - близько 23 %, ОК3 «Педагогіка та психологія вищої освіти» - 18 %, ОК2 «Історія і філософія техніки і технології», ОК4 «Методологія наукової діяльності», ОК6 «Методи дослідження в економіці і менеджменті», ОК7 «Теорія і методологія менеджменту на транспорті», ОК8 «Управління конкурентоспроможністю на автомобільному транспорті», а також вибіркові дисципліни - 20 %. Загалом із 1350 годин (45 кредитів) освітньої складової ОНП обсяг аудиторних годин становить 256 год. – 19 %, а самостійної роботи дорівнює 1094 год. – 81 %. А обов'язковість вимоги для усіх ЗВО щодо аудиторного навантаження за ОК на рівні не менше 1/3 (33,3 %) та не

більше 2/3 (66,6 %) загального обсягу навчального часу скасована Наказом МОН України № 1310 від 13.11.2014 р. Унаслідок, в системі НА, ЗВО повідомив про технічну помилку у Відомостях СО. Достатність загального обсягу часу на вивчення дисциплін, а також аудиторної та самостійної роботи за більшістю освітніх компонентів було підтверджено на онлайн-зустрічах зі здобувачами вищої освіти. Це засвідчує і додатковий аналіз змісту компонентів ОНП «Менеджмент» членами експертної групи. Тому загалом є підстави стверджувати, що обсяг освітньо-наукової програми та її окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження аспірантів та є відповідним для досягнення цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОНП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ЗВО, беручи до уваги кумулятивний характер формування здатності здобувачів до самостійної роботи, забезпечує диференціацію у обсягах їх аудиторного навантаження на різних рівнях вищої освіти. Сфера діяльності автотранспортних організацій, як основний об'єкт менеджменту та унікальності програми, знаходиться у центрі уваги освітньої складової, а також окресленої тематики досліджень у науковій складовій ОНП. Переважна частина годин аудиторної роботи реалізується у формі практичних або семінарських занять. Програма передбачає проходження практики як за педагогічною, так і за науковою складовою. Зміст ОНП «Менеджмент» чітко структурований за двома блоками: I) Освітня складова (45 кредитів ЄКТС); II) Наукова складова (без кредитів ЄКТС). Обов'язкові освітні компоненти розподілені за циклами загальної та професійної підготовки. За загальним обсягом вивчення обов'язкових ОК з оволодіння загальнонауковими та мовними компетентностями, а також зі здобуття глибинних знань зі спеціальності та універсальних навичок дослідника ОНП повністю узгоджується з рекомендаціями Національного агентства. Каталог вибіркових освітніх компонентів створює сприятливі умови для здобувачів у контексті формування та розвитку соціальних навичок (soft skills).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони та недоліки: Структурно-логічна схема ОНП не обґрунтовано відображає міжпредметні зв'язки серед вибіркових ОК, а також подекуди і в системі пререквізитів (Іноземна мова наукового спілкування) та постреквізитів (Педагогіка та психологія вищої освіти). Відсутність процедури вибору ОК з іншої ОП може обмежувати можливості вузької (поглибленої) освітньої підготовки аспіранта за напрямом його дисертаційного дослідження. У звіті аспіранта з науково-педагогічної практики відсутній аналіз відвіданих занять, а також аналіз і систематизація отриманих знань і власного досвіду щодо проведених занять, що важливо для оцінювання відповідності складовим дескрипторів 8-го рівня НРК («критичний аналіз» та «здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення»). Наукова складова програми містить часткові ознаки міждисциплінарності, оскільки тематика окремих досліджень значною мірою узгоджується із предметною областю інших галузей чи спеціальностей. Рекомендації: Усунути суперечності у структурно-логічній схемі ОНП для забезпечення об'єктивного відображення пререквізитів та постреквізитів серед освітніх компонентів, у тому числі при формуванні силабусів та/або робочих програм навчальних дисциплін (РПНД). Створити умови для можливості вибору аспірантами освітніх компонентів з інших освітніх програм, у тому числі на різних рівнях вищої освіти. Підвищити контроль за наявністю у звітах науково-педагогічної практики аспірантів аналізу відвіданих занять, а також аналізу і систематизації отриманих знань і власного досвіду щодо проведених занять. Важливо в РПНД ОК5 «Науково-педагогічна практика» врахувати вимоги чинного професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021 р. (<https://bit.ly/3t1E4dd>). Рекомендовано розглянути можливість доповнення існуючої моделі формування соціальних навичок факультативними курсами та/або сертифікатними програмами. Доцільно підвищити рівень узгодженості рекомендованих тем досліджень з предметною областю спеціальності 073 «Менеджмент».

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг ОНП та окремих її складових відповідає вимогам законодавства та рекомендаціям НА щодо навчального навантаження. Зміст програми загалом дозволяє досягти заявлених цілей та ПРН. Освітня складова ОНП «Менеджмент» відповідає предметній області спеціальності 073 «Менеджмент». В організації навчального процесу передбачена можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів. Практична підготовка здобувачів вищої освіти дозволяє здобути компетентності, які необхідні для подальшої професійної діяльності. Програма передбачає набуття аспірантами соціальних навичок. Обсяг освітньо-наукової програми та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей та ПРН. Усі зазначені недоліки не є суттєвими, бо жоден з них не позначився на набутті компетентностей здобувачами вищої освіти та критично не ускладнив процес якісного отримання освітніх послуг. Це свідчить про те, що ОНП «Менеджмент» та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до аспірантури університету у 2021 р. і, зокрема, за ОНП «Менеджмент», оприлюднено на офіційному сайті ЗВО (<https://bit.ly/32S5VBw>). Вони розроблені відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 р., затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 15 жовтня 2020 р. №1274 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 09 грудня 2020 р. за № 1225/35508. Підготовка в аспірантурі здійснюється за рахунок: 1) коштів Державного бюджету України - за державним замовленням; 2) коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту) – понад державне замовлення. Прозорість вступу забезпечується через інформування громадськості про ліцензований обсяг, обсяг місць, що фінансуються за державним замовленням, вартість навчання за спеціальностями (освітніми програмами), рекомендовання до зарахування та зарахування до ХНАДУ здійснюється інформаційними системами, на підставі даних ЄДЕБО через розділ «Вступ» сайту ЄДЕБО за адресою: (<https://vstup.edbo.gov.ua/>), а також інформаційними системами (відповідно до договорів, укладених власниками (розпорядниками) таких систем з технічним адміністратором ЄДЕБО). До аспірантури на очну (денна, вечірня) та заочну форми навчання для здобуття наукового ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. На сайті (<https://bit.ly/3eYfz8x>) розміщено строки, перелік та приклади документів, необхідних для вступу до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії. Серед них є форма заяви (<https://bit.ly/3qGYOUD>) та особовий листок з обліку кадрів (<https://bit.ly/3FQ7FJX>). Послідовність складання вступних іспитів до аспірантури є такою: 1) додаткове вступне випробування (в разі необхідності); 2) випробування зі спеціальності; 3) іноземна мова. Вступні іспити оцінюються за 100-бальною шкалою. Вступник до аспірантури, який набрав на вступному іспиті менше, ніж 60 балів, не допускається до наступного вступного випробування та участі у конкурсі. Конкурсна оцінка (КО) особи, яка претендує на зарахування до аспірантури, формується за формулою: $КО = ВІС + ВІМ + ДБ$, де: ВІС – результат вступного іспиту зі спеціальності (за 100 бальною шкалою); ВІМ – результат вступного іспиту з іноземної мови або бали міжнародного сертифіката з іноземної мови, що засвідчує рівні B2 (замість вступного іспиту з іноземної мови); ДБ – додаткові бали за навчальні та наукові досягнення. Додаткові бали за наукові та навчальні досягнення вступників до аспірантури нараховує фахова атестаційна комісія з прийому вступного іспиту зі спеціальності, але політика та/або механізм такого нарахування у Правилах прийому відсутні. Усі вступні випробування проводяться в письмовій формі та з використанням тестових технологій. Правила прийому на навчання за ОНП «Менеджмент» є чіткими та зрозумілими. Вони не містять дискримінаційних положень та загалом забезпечують доступ до навчання за неупередженим конкурсом.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими оголошується прийом на навчання, нормативні терміни навчання для здобуття наукового ступеня доктора філософії подано у Додатку 10 до Правил прийому в ХНАДУ в 2021 р. На сайті є окрема сторінка з інформацією щодо ОНП «Менеджмент» (<https://bit.ly/3qJNJSP>). За спеціальністю 073 «Менеджмент» відображено, що випробуваннями для вступу до аспірантури є іспит зі спеціальності, а також іспит з іноземної мови (за вибором вступника). Програми вступних випробувань оприлюднюються на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3eYfz8x>). У програмах є критерії оцінювання, структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників. Програми вступних випробувань розробляються фаховими групами НПП. Програма вступного іспиту зі спеціальності складена з урахуванням Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем зі спеціальності 073 «Менеджмент» (<https://bit.ly/3Hqj03V>). Екзаменаційна робота виконується письмово та складається з двох питань. Оцінювання здійснюється шляхом нарахування по 50 балів максимально за кожне питання. Екзаменаційна комісія оцінює правильність відповіді, її повноту, рівень володіння вступником матеріалів з даного та суміжного питань. Кожен з членів екзаменаційної комісії виставляє власну оцінку. Підсумкова оцінка розраховується як середня арифметична з оцінок кожного з членів комісії. Округлення проводиться за загальноприйнятими математичними правилами. До того ж у програмі наведено перелік 45 теоретичних питань та 27 рекомендованих джерел для підготовки до іспиту зі спеціальності. Вступний іспит до аспірантури з іноземної мови має однакові вимоги для всіх спеціальностей (<https://bit.ly/3eYfz8x>). Іспит з іноземної мови є письмовою роботою, що містить 100 тестових завдань, які розміщені по блоках та націлені на перевірку рівня сформованості мовленнєвої та мовної компетенції вступника. Тести містять такі блоки: Блок 1 (1–30). Оберіть правильну відповідь (A–D) для кожного з речень; Блок 2 (31–35). Поставте одне загальне та чотири спеціальних

питань до речення; Блок 3 (36–55). Оберіть правильну форму дієслова; Блок 4 (56–65). Заповніть пропуски у тексті, обравши одне із запропонованих слів А, В, С, D; Блок 5 (66–80). Заповніть пропуск літерою А, В, С або D, що відповідає обраному Вами варіанту пропущеної частини речення; Блок 6 (81–100). Напишіть есе (120–180 слів) про свою майбутню науково-дослідну роботу. Час складання іспитів – до 2 год. Результати складання вступних іспитів оцінюються за 100-бальною шкалою. Зарахування на загальних підставах відбувається за сумою балів, отриманих за вступні іспити та додаткові бали, нараховані за навчальні та наукові досягнення (політика та/або механізм нарахування додаткових балів у Правилах прийому відсутні). Визначення додаткових балів здійснюється фаховою атестаційною комісією зі спеціальності. Таким чином, Правила прийому на навчання за ОНП «Менеджмент» враховують її особливості.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ХНАДУ (<https://bit.ly/3sPNDvn>). Відповідно до п. 4.5.3 Положення трансфер кредитів може здійснюватися у порядку перезарахування кредитів, які були встановлені здобувачам під час навчання на інших освітніх програмах. За освітніми програмами вищої освіти при перезарахуванні оцінок, що отримані в інших ЗВО, застосовуються рекомендації Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи (якщо інше не передбачене двосторонньою угодою). Перезарахування кредитів, які були встановлені під час навчання на інших освітніх програмах, здійснюється за рішенням ректора ХНАДУ на підставі документів про раніше здобуту освіту (додаток до диплома, академічна довідка, свідоцтво про підвищення кваліфікації), витягу із навчальної картки, у разі одночасного навчання за декількома програмами або академічної довідки ЄКТС. До того ж правила визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, також частково унормовано Порядком реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (<https://bit.ly/3HsxENH>). Згідно п. 2.1. Договору про навчання (стажування) за програмою академічної мобільності здобувача вищої освіти ХНАДУ зобов'язаний: забезпечити консультативну допомогу здобувачеві від кафедри/факультету у визначенні переліку дисциплін для вивчення; визначити очікувані результати навчання за програмою академічної мобільності в знаннях, уміннях, компетентностях, що отримуються; при невиконанні програми навчання (стажування) у ЗВО-партнері запропонувати здобувачеві після повернення до ХНАДУ індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб. По завершенню програми учасник академічної мобільності представляє на профільну кафедру та до відділу по роботі з іноземними студентами факультету підготовки іноземних громадян: 1) звіт у письмовій формі, завізований завідувачем кафедри, деканом, з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків; звіт щодо виконання програми викладання, проходження практики, стажування, проведення наукових досліджень, завірений в установленому порядку у вищому навчальному закладі, на базі якого здійснюється академічна мобільність; 2) копію документу, що засвідчує результати проходження програми академічної мобільності. Загалом правила є чіткими і зрозумілими. Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили свою обізнаність щодо наявних можливостей визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема і під час академічної мобільності. Але оцінити послідовність дотримання таких правил у експертної групи не було можливості, оскільки практика їх застосування на ОНП «Менеджмент» відсутня.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відображені у внутрішньому документі – Положенні про визнання результатів неформальної та інформальної освіти (<https://bit.ly/3HxXoTj>). Відповідно до розділу 4 Положення визнання результатів навчання розповсюджується на усі дисципліни ОП, крім дисциплін 1-го семестру. ХНАДУ може визнати РН у неформальній та інформальній освіті в обсязі не більше 10 % від загального обсягу за конкретною ОП. Для визнання РН розпорядженням декана створюється предметна комісія у складі завідувача кафедри, гаранта ОП, НПП, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання РН у неформальній та інформальній освіті. Предметна комісія визначає метод оцінювання РН відповідно до навчального плану. Комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду зі здобувачем та приймає відповідне рішення про перезарахування РН або призначення додаткової атестації. Відповідно до п. 4.5.3 Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ (<https://bit.ly/3sPNDvn>) трансфер кредитів може здійснюватися у порядку перезарахування кредитів, які були встановлені здобувачам під час навчання на інших освітніх програмах, та можливого визнання результатів неофіційного та неформального навчання. Університет інформує МОН України про всі випадки трансферу кредитів у випадку визнання результатів неофіційного та неформального навчання в обсязі понад 30 кредитів. Згідно п. 5.4 Правил прийому до аспірантури, вступник, який підтвердив свій рівень знання іноземної мови сертифікатом (не нижче рівня B2), отриманим впродовж останніх 2-х років, звільняється від складання вступного іспиту до з іноземної мови (<https://bit.ly/32S5VBw>). Однак при цьому у внутрішніх документах ХНАДУ не відображено особливості перезарахування результатів навчання з іноземної мови, зокрема англійської, відповідно до п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (Постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 р.) – (<https://bit.ly/3FMyKoH>). А саме те, що аспірант, який

підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (зокрема, такий сертифікат у 2018 р. отримала аспірантка Ковальова О.П.), має право на: а) зарахування відповідних кредитів, передбачених ОНП, як таких, що виконані у повному обсязі; б) використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником). Під час зустрічі аспіранти загалом підтвердили власну поінформованість щодо можливостей визнання таких результатів навчання. Але оцінити послідовність дотримання цих правил при реалізації ОНП не можливо, бо практика їх застосування відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявність правил для вступу на навчання, які враховують особливості освітньо-наукової програми «Менеджмент». Наявність можливостей визнання результатів навчання, отриманих у інших закладах вищої освіти, зокрема і під час академічної мобільності здобувачів. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються внутрішнім документом ХНАДУ – Положенням про визнання результатів неформальної та інформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони та недоліки: У Правилах прийому до аспірантури відсутні політика та/або механізм нарахування додаткових балів вступникам за попередні навчальні та наукові досягнення. Згідно внутрішніх документів університету, процедура визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, не передбачає експертного оцінювання комісії і реалізується через рішення ректора ХНАДУ лише на підставі документів про раніше здобуту освіту. У внутрішніх документах університету не відображено можливість використання аспірантом обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником), за наявності умов відповідно до п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (Постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 р.). Рекомендації: Відобразити у Правилах прийому до аспірантури політику та/або механізм нарахування додаткових балів вступникам за попередні навчальні та наукові досягнення. Передбачити та формалізувати у складі процедури визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, етап колегіального розгляду фаховою комісією. Рекомендовано передбачити у внутрішніх документах ЗВО можливість використання аспірантом обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником), за наявності умов відповідно до п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (Постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 р.).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОНП «Менеджмент» загалом є чіткими та зрозумілими. Вони оприлюднені на сайті ХНАДУ та враховують особливості ОНП «Менеджмент». В університеті визначені правила визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, а також під час неформальної освіти, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Зазначені недоліки не є суттєвими, бо вони поки не позначилися на набутті компетентностей здобувачами вищої освіти та критично не ускладнили процес доступу до навчання, а також якісного отримання освітніх послуг. Це свідчить про те, що ОНП «Менеджмент» та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

У процесі проведення акредитаційної експертизи та зустрічей з НПП та здобувачами вищої освіти встановлено, що в освітньому процесі на ОНП 073 «Менеджмент» використовуються як традиційні форми навчання так й інноваційні з використанням технічно - комунікаційних засобів. У ході проведення інтерв'ю з академічним персоналом (зустріч № 3, 11.01) та здобувачами вищої освіти (аспірантами) (зустріч № 2, 11.01) підтверджено, що на ОНП 073 «Менеджмент» використовуються проблемно-орієнтований підхід до навчання та самонавчання шляхом комбінування різних груп методів навчання для найбільш оптимального досягнення програмних результатів залежно від мети конкретного ОК. Використання методів і форм навчання в освітньому процесі регулюються Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ (<https://bit.ly/3oDTX78>). Робочі навчальні програми ОК визначають перелік форм і методів навчання, використовуваних під час викладання і засвоєння навчальних дисциплін. Опитування академічного персоналу показало, що викладачі вільні у виборі форм та методів навчання і викладання, що відповідає фундаментальному принципу академічної свободи. Під час карантинних обмежень викладання проводилося за допомогою онлайн сервісів із створенням необхідного для дистанційного навчання пакету інформаційно - навчальних матеріалів, розміщених на платформах Moodle (<https://bit.ly/3kYmqSQ>). Особлива увага приділяється використанню інтерактивних методів, які стимулюють пізнавальну активність здобувачів освіти і сприяють самостійному академічному пошуку (<https://bit.ly/3IBNhgG>), а саме: семінари; ділові та рольові ігри, тренінги, семінари-дискусії, «круглий стіл», метод мозкової атаки. Про реалізацію студентоцентрованого підходу у навчанні і викладанні за ОНП свідчить участь здобувачів освіти у її перегляді та вдосконаленню. Так, до ОНП за пропозицією здобувачки Ковальової О.П. було замінено ОК «Вища математика» на ОК «Методи дослідження в економіці та менеджменті», що, на думку здобувачки, більшою мірою відповідає фокусу ОНП та сприяє більш ефективному досягненню програмних результатів навчання. Задоволеність здобувачів освіти формами і методами навчання і викладання підтверджується результатами фокусу груп і анкетуванням, що проводиться. Відповідно до Порядку опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу (<https://bit.ly/3lfnuEC>). Слід відзначити, що у ХНАДУ запроваджена система регулярного опитування здобувачів для виявлення рівня їх задоволеності освітнім середовищем. Аналіз відомостей самооцінювання, проведених зустрічей зі здобувачами, результатів опитування свідчить, що здобувачі вищої освіти стверджують належний рівень навчання і викладання за вказаною ОНП 073 «Менеджмент».

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті випускової кафедри менеджменту ХНАДУ (<https://bit.ly/3CUoFNs>) та в загальному каталозі освітніх програм (<https://bit.ly/39UoEtm>) знаходиться у постійному та вільному доступі необхідна для здобувачів вищої освіти за ОНП 073 «Менеджмент» нормативна, навчальна та організаційно - методична інформація: навчальний план, робочі - навчальні програми ОК, програми практик та силабуси навчальних дисциплін, методичні рекомендації до них. В процесі зустрічей з гарантом ОНП, здобувачами вищої освіти та викладачами з'ясовано, що інформація щодо цілей, результатів навчання, критеріїв оцінювання надається з кожного освітнього компоненту на початку її викладання, а також в ході групового та індивідуального консультування. Ця інформація також надається крім усних каналів комунікації також за допомогою електронної пошти. У силабусах освітніх компонентів міститься інформація про мету, зміст і очікувані результати, порядок і критерії оцінювання, форми і методи контролю. Під час проведення ЕГ інтерв'ю зі здобувачами було визначено, що інформаційна політика ЗВО щодо ОНП та її реалізації в освітньому процесі є доступною і зрозумілою.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Ознайомлення з відомостями самооцінювання, проведення зустрічей із здобувачами вищої освіти, академічним персоналом дало можливість ЕГ дійти висновку, що представлена інформація є достовірною. Аспіранти мають можливість брати участь у науково - методичних семінарах, Всеукраїнських та міжнародних конференціях, які проводить кафедра (зокрема, щорічно проводяться науково-практична конференція «Сучасні напрямки розвитку економіки і менеджменту на підприємствах України»; науково-методична конференція «Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації та інтеграції в міжнародний економічний простір» та ін.) - (<https://bit.ly/2YrAwTY>), й оприлюднювати результати власного наукового пошуку у збірниках матеріалів конференцій, у фаховому виданні ХНАДУ та інших наукових виданнях України і зарубіжжя. Інформація, яка була надана на запит ЕГ, дала можливість з'ясувати, що здобувачі вищої освіти разом зі своїми науковими керівниками публікують статті у фахових виданнях («Економіка транспортного комплексу» та ін. (<https://bit.ly/39YGaj7>)). Здобувачі підтвердили, що беруть участь у виконанні держбюджетних НДР (Брусенцева М.В. «Проблеми управління підприємствами на автомобільному транспорті» (номер державної реєстрації 0119U000639); у 2020 році аспірантка Ковальова О.П. «Проблеми управління підприємствами на автомобільному транспорті» (номер державної реєстрації 0119U103270)). Ознайомлення із змістом освітніх компонентів переконує в тому, що вони відображають результати наукових досліджень, зокрема викладачів, які входять до групи забезпечення освітнього процесу, та спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти дослідницьких навичок, формування критичного мислення, наукового світогляду.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Змістовне оновлення ОНП 073 “Менеджмент” науково-педагогічні працівники проводять щорічно з урахуванням сучасних наукових досягнень (дисертаційних робіт, монографій, статей у фахових виданнях України і зарубіжжя) та новітніх практик в економіці та менеджменті, зокрема використовують при цьому регіональний досвід. Періодичний моніторинг та оцінювання змісту освітніх компонентів відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ та СТБНЗ-81.1-01:2021 «Розробка, затвердження, моніторинг і перегляд освітніх програм». Підставою для перегляду змісту освітніх компонентів ОНП є: результати моніторингу рівня задоволеності здобувачів; результати останніх наукових досліджень з контенту конкретного освітнього компонента, педагогічні інновації в галузях змісту навчання, методик і технологій викладання навчальних дисциплін у вищій школі та освітніх потреб здобувачів вищої освіти та рекомендацій інших внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів. У результаті ознайомлення з матеріалами звіту самооцінювання, проведених онлайн зустрічей з академічним персоналом (зустріч №3, 11.01) було підтверджено факти постійного оновлення та вдосконалення навчальних програм освітніх компонентів з урахуванням наукового потенціалу НПП. Зокрема, ОК 7 «Теорія і методологія менеджменту на транспорті» оновлено д.е.н., проф. Криворучко О.М. шляхом застосування концепції процесно-орієнтованого менеджменту на основі гармонізації якості та запропонованого в дисертації асп. Овчаренко А.Г. гібридного варіанту моделі ідентифікації бізнес-процесів, розробки концептуальної моделі управління бізнесом у світі VUCA, яка оприлюднена в науковому виданні, що цитується в БД Scopus; ОК 8 «Управління конкурентоспроможністю на автомобільному транспорті» оновлено д.е.н., проф. Шинкаренко В.Г. на базі розробки системи взаємодії підприємства з партнером, що оприлюднено в науковому виданні, яке цитується в БД Scopus; ОК 6 «Методи дослідження в економіці та менеджменті» оновлено д.е.н., доц. Федотовою І.В. на підґрунті застосування апарату нечітких множин для діагностики лояльності споживачів, що оприлюднено в науковому виданні (цитується в БД Scopus), методів аналізу ієрархій та узагальненої функції бажаності для аналізу життєздатності, стійкості та екологічної безпеки підприємства, що запропоновано у власній дисертації. Таким чином, загалом НПП із групи забезпечення освітнього процесу за ОНП постійно оновлюють зміст освіти, залучаючи до цього здобувачів вищої освіти та інших стейкхолдерів. Однак оновлення змісту навчання на основі останніх досягнень світової науки та міжнародних практик відбувається не за усіма освітніми компонентами.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В ХНАДУ процес інтернаціоналізації навчання, викладання, проведення наукових досліджень регламентуються такими локальними документами: Концепція інтернаціоналізації науково-педагогічної діяльності ХНАДУ (<https://bit.ly/2WvJLM8>) та СТБНЗ «Міжнародна діяльність ХНАДУ». В ХНАДУ укладено або розробляються міжнародні договори про співробітництво із профільними закладами вищої освіти та науковими установами інших країн світу (<https://bit.ly/3kMRFjJ>). Інформацію щодо програм обміну, стажування та навчання оприлюднено на офіційному сайті, в т.ч. щодо участі у проєктах Erasmus+ (<https://bit.ly/2ZN8gMv>). Викладачі і здобувачі беруть участь у міжнародних наукових конференціях, де презентують результати власних досліджень, проводять спільні дослідження з представниками закордонних ЗВО (Болгарії, Азербайджану та ін.), а також публікують свої наукові здобутки у міжнародних виданнях (в т.ч., МНБД Scopus та WoS. Крім того, інтеграція здобувачів та викладачів в міжнародну академічну спільноту відбувається через міжнародні стажування, участь у академічних грантових програмах та іншу діяльність. Зокрема, з червня 2021 р. аспіранти Овчаренко А.Г. та Ковальова О.П. приєдналися до проєкту Erasmus+ CLIMAN та долучилися до спільних занять з європейськими та українськими партнерами. ОНП передбачає ознайомлення здобувачів із світовими здобутками у галузі менеджменту (ОК 6-ОК 8), втім не всі ОК повною мірою відображають тенденції інтернаціоналізації вищої освіти. Загалом проведений аналіз свідчить про організацію навчання і викладання за ОНП в міжнародному контексті відповідно до внутрішньої політики інтернаціоналізації діяльності ХНАДУ та загальнонаціонального проєвропейського вектору вищої освіти в Україні.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Академічний персонал в ході реалізації ОНП активно використовує сучасні інтерактивні методи навчання та викладання на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Відбувається регулярне оновлення навчальних програм освітніх компонентів ОНП з урахуванням сучасних трендів в економіці та світових тенденцій в менеджменті, результатів опитування стейкхолдерів. Наукові публікації науково-педагогічного персоналу корелюють із освітніми компонентами, що сприяє застосуванню наукових досліджень викладачів під час реалізації ОНП. Тематика дисертаційних робіт здобувачів вищої освіти ОНП «Менеджмент» тісно пов'язана з напрямками досліджень наукових керівників. Викладання та наукові дослідження, проводяться в контексті інтернаціоналізації діяльності ХНАДУ, підтверджуються міжнародними стажуваннями викладачів, публікаційною активністю в міжнародних виданнях, в тому числі, що індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони та недоліки: Оновлення змісту навчання на основі останніх досягнень світової науки та міжнародних практик відбувається не за усіма освітніми компонентами. Рекомендації: Забезпечити оновлення змісту освіти у контексті стратегії інтернаціоналізації за усіма освітніми компонентами ОНП «Менеджмент».

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми і методи навчання та викладання на ОНП ґрунтуються на засадах студентоцентрованого підходу, корелюються із змістом ОК, сприяють досягненню програмних результатів навчання, їх діагностиці та вимірюванню. Здобувачам освіти вчасно надається вся необхідна інформація щодо змісту ОНП, форм контролю, порядку та критеріїв оцінювання кожного освітнього компонента. Ця інформація доступна і зрозуміла для всіх учасників освітнього процесу. В ході реалізації освітньої ОНП забезпечується поєднання навчання і досліджень, впроваджуються результати власних досліджень здобувачів освіти, їх наукових керівників та академічної спільноти. Навчання та викладання за ОНП спирається на принцип інтернаціоналізації змісту освіти, проведення наукових досліджень, що відображено як в локальних нормативних документах так і в освітніх і дослідницьких практиках.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими та заздалегідь оприлюдненими й дають змогу встановити досягнення програмних результатів навчання для окремого ОК та ОНП загалом. У ХНАДУ оцінювання досягнень аспірантами програмних результатів навчання регулюється «Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ» (СТБНЗ 7.1-01:2019 (<https://bit.ly/3G1pvZY>), СТБНЗ-90.1-01:2021 (<https://bit.ly/3G3F3wf>). Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти та стандарті «Внутрішня система забезпечення якості» (СТБНЗ 63.1-01:2018) - (<https://bit.ly/3rRxF1R>) , силабусах та робочих програмах навчальних дисциплін. Здобувачі підтвердили, що зі структурою та змістом ОК, критеріями оцінювання та формами контрольних заходів їх знайомлять на початку вивчення дисципліни – як правило, на першому занятті. Кожна ОК має силабуси, в яких подано чіткі, зрозумілі критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та форми контрольних заходів. Найвні форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти цілком дозволяють встановити досягнення результатів навчання за ОНП. Система контролю корелюється із метою ОК та дає змогу об'єктивно встановити та оцінити досягнення програмних результатів навчання. Загалом зміст завдань підсумкового контролю дає змогу перевірити рівень сформованість загальних і фахових компетентностей, конкретних результатів навчання, однак не завжди доцільним є надолуження тестовими завданнями, які мають відтворювальний характер і не діагностують рівень критичного мислення здобувачів, самостійність їх суджень, власне бачення тієї чи іншої проблеми. При цьому на зустрічі було з'ясовано, що здобувачам подекуди не зрозумілі критерії оцінювання самостійної роботи за окремим освітніми компонентами.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» відсутній. Наразі атестація здобувачів вищої освіти ОНП «Менеджмент» здійснюється шляхом публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час бесід з академічним персоналом та здобувачами вищої освіти експертна група встановила, що критерії та форми оцінювання, а також види робіт по кожній ОК прописані у силабусах й доводяться до відома аспірантів на

початку вивчення дисципліни. Атестація здобувачів здійснюється відкрито і публічно. З метою запобігання та врегулювання конфлікту інтересів учасників освітнього процесу у ХНАДУ розроблені СТБНЗ 67.0-01:2019 (<https://bit.ly/3olIKrd>) «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ», а також рівними умовами для всіх здобувачів (тривалість контрольних заходів, його зміст та кількість завдань, механізм підрахунку результатів тощо) та відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінки, (<https://bit.ly/3fYeyhe>) можливістю застосування комп'ютерного тестування знань згідно з СТБНЗ-90.1-01:2021 Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. «Положення про організацію освітнього процесу» в ХНАДУ встановлюють єдині правила перескладання контрольних заходів та їх оскарження. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що у разі отримання незадовільної оцінки вони мають право на перескладання екзамену (заліку) з дисципліни, але не більше двох разів з кожної ОК: один раз викладачеві, другий раз – комісії. Для врахування думки аспірантів ХНАДУ проводяться опитування щодо якості та об'єктивності системи оцінювання, тобто у ЗВО наявний моніторинг якості освітнього процесу з боку аспірантів. У випадках незгоди з оцінюванням, здобувач має право у триденний термін подати письмову апеляційну заяву на ім'я ректора згідно з СТБНЗ 7.1-01:2019 «Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ» та СТБНЗ-90.1-01:2021 Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти розроблено порядок проходження контрольних заходів. Здобувачі освіти підтвердили факт ознайомлення їх із критеріями оцінювання на вступних заняттях до вивчення ОК. Проте, таких випадків на ОНП не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ХНАДУ сформовано нормативно-правову базу щодо політики, стандартів та процедур дотримання академічної доброчесності, яка представлена в наступних документах. СТБНЗ 67.1-01:2018 Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу харківського національного автомобільно-дорожнього університету, СТБНЗ 67.0-01:2019 Положення про морально-етичну комісію харківського національного автомобільно-дорожнього університету, СТБНЗ 67.0-01:2019 Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу харківського національного автомобільно-дорожнього університету, СТБНЗ 67.0-02:2020 Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ. Положення про групу сприяння академічній доброчесності. СТБНЗ 85.1-01:2021 Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат. Закріплено моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між НПП, здобувачами вищої освіти, а також порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності й відповідальність за недотримання норм та правил академічної доброчесності. Крім того, у ХНАДУ створено відділ інтелектуальної власності, який розробляє локальні нормативні документи з питань дотримання академічної доброчесності та відповідальність за її порушення. Однак в ході інтерв'ювання не встановлено реальну взаємодію здобувачів освіти із працівниками цього відділу. Водночас не всі представники студентського самоврядування і Ради молодих вчених, присутні на зустрічі з ЕГ, мали належний рівень поінформованості щодо популяризації академічної доброчесності у ЗВО. Також, здобувачі у процесі інтерв'ювання розповіли, що мають можливість перевіряти наукові праці на наявність текстових збігів в системі Unichesk через наукових керівників, за результатами якої отримують звіт про наявність збігів. Такий комплекс заходів, на думку експертної групи, сприяє формуванню у здобувачів культури академічної доброчесності й дотримання її у своїй діяльності усіма учасниками освітнього процесу. Впровадження принципів академічної доброчесності, її популяризація серед учасників освітнього процесу не завжди має системний характер.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ЗВО розроблено чітку систему контрольних заходів, зрозумілих процедур їх проведення, інформація про проведення контрольних заходів, вимоги до них своєчасно доводиться до здобувачів PhD. Для врахування думки аспірантів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання з кожної ОК проводяться їх опитування, тобто моніторинг якості освітнього процесу аспірантами, що сприяє вдосконаленню форм, механізмів, контролю навчальних досягнень. У ЗВО сформовано нормативно-правову базу, в якій визначено політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони та недоліки: Представники студентського самоврядування та молодих вчених недостатньо поінформовані про наслідки порушення принципів академічної доброчесності. Здобувачам не завжди зрозумілі критерії оцінювання самостійної роботи за освітніми компонентами. Рекомендації: Продовжити роботу щодо інформування та популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу, у тому числі представників органів студентського самоврядування та молодих вчених. Розробити чітку систему оцінювання результатів самостійної роботи за кожним ОК.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Розроблена у ЗВО система контрольних заходів дає змогу своєчасно й об'єктивно діагностувати і оцінювати рівень досягнення здобувачами освіти результатів навчання та формування загальних/фахових компетентностей за кожним ОК. Загалом у ЗВО запроваджено механізми й інструменти забезпечення академічної доброчесності, однак діяльність із реалізації принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу не завжди має послідовний і системний характер.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Ознайомлення з інформацією про науково-педагогічний персонал (табл. 2), проведених зустрічей з гарантом, академічним персоналом, інформацією, що є у вільному доступі на сайті відділу аспірантури та докторантури щодо професійної та академічної кваліфікації НПП (<https://cutt.ly/QmuNZEG>), дало змогу ЕГ зробити висновок щодо відповідності складу викладачів, задіяних до реалізації ОНП, цілям і програмним результатам навчання. В реалізації ОНП задіяні 4 доктори наук та 3 кандидати наук. Всі викладачі за останні п'ять років мають 5 і більше публікацій у фахових журналах та/або міжнародних виданнях (Scopus та WoS). Наукові праці НПП корелюють з ОК, які вони викладають. Викладачі регулярно підвищують свій науково-професійний рівень шляхом стажування та підвищення кваліфікації. Освітній процес за ОНП забезпечують НПП різних кафедр. Серед них: Саєнко Н.В. (<https://bit.ly/3IH6Unp>), Чаплигін О.К. (<https://bit.ly/346SVbG>), Леонтьєв Д.М. (<https://bit.ly/3KGEgEW>) та інші, академічна і професійна кваліфікація яких відповідає профілю ОК ОНП «Менеджмент». Зокрема, Чаплигін О.К., д.ф.н., професор - ОК «Історія і філософія техніки і технології», Шинкаренко В.Г., д.е.н., професор - ОК 8 «Управління конкурентоспроможністю на автомобільному транспорті», Криворучко О.М., д.е.н., професор - ОК7 «Теорія і методологія менеджменту на транспорті». Викладачі мають не менше п'яти показників професійних активностей, визначених Ліцензійними умовами. Наукова кваліфікація, коло наукових інтересів керівників кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти загалом відповідає тематиці досліджень здобувачів PhD.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів ОНП «Менеджмент» освітньо-наукового рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» регламентується Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статутом ХНАДУ, Стандартом ВНЗ СТВНЗ 34.5-02:2016 «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП ХНАДУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів). Під час проведених ЕГ зустрічей з академічним та допоміжним персоналом (Зустріч № 3, 11.01; Зустріч № 6, 12.01), з'ясовано, що при обранні на конкурс до уваги береться рівень професіоналізму викладачів, їх академічна і професійна кваліфікація відповідно до сформованих в ЗВО критеріїв професійної відповідності, одним з яких є публікаційна активність викладачів у виданнях, індексованих в наукометричних базах даних. НПП та начальниця відділу кадрів під час зустрічей підтвердили, що процедури конкурсного добору є зрозумілими і прозорими.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час проведених зустрічей з гарантом та роботодавцями ЕГ з'ясувала, що ХНАДУ залучає роботодавців до реалізації освітнього процесу за ОНП. Зокрема, до удосконалення ОНП, рецензування наукових і навчально-методичних робіт, проведення окремих навчальних занять. Стратегічні партнери ХНАДУ, залучені до організації освітнього процесу за ОНП «Менеджмент» є: НТУ, ХНУБА, Одеська морська академія та інші. Так, в обговоренні проекту ОНП брали участь завідувачка кафедри менеджменту НТУ д.е.н., проф. Ложачевська О.М., завідувачка кафедри менеджменту та економіки морського транспорту Національного університету «Одеська морська академія» д.е.н., проф. Сотниченко Л.Л., завідувачка кафедри менеджменту та публічного адміністрування ХНУБА д.е.н., проф. Аванесова Н.Б., а також випускниця спеціальності к.е.н. Сукач Ю.О. Існує тісна колаборація роботодавців та викладачів, задіяних в реалізації ОНП в частині спільної участі в міжнародних науково-практичних конференціях і проєктах, обговоренні наукових досліджень здобувачів вищої освіти. Також роботодавці беруть активну участь в

організації та проведенні «Дня випускника», «Ярмарок вакансій», «Освіта та кар'єра» тощо, що підтверджує інформація на сайті університету у розділі «Новини». Однак бракує стейкхолдерів-роботодавців науково-дослідних і науково-виробничих установ та організацій.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Проведення онлайн-зустрічей з роботодавцями, академічним персоналом та в процесі аналізу відомостей самооцінювання з'ясовано, що ЗВО залучає до аудиторних занять на ОНП 073 «Менеджмент» експертів з галузі, професіоналів-практиків, провідних вчених, представників роботодавців. На запрошення ЗВО для здобувачів вищої освіти була проведена лекція рекрутера ІТ компанії Dev.Pro, випускниці кафедри менеджменту факультету управління та бізнесу ХНАДУ, кандидата економічних наук Сукач Ю.О. на тему «Рекрутинг в ІТ» (<http://surl.li/aiynh>). Також проведена лекція директора ТОВ «Центр витратних матеріалів» Літвін Ю.В (випускниці кафедри менеджменту ХНАДУ) на англійській мові на тему «Time management for masters and postgraduate students». Разом з тим ці заняття не мають систематичної основи та проводяться на безоплатних засадах.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ХНАДУ сприяє професійному розвитку викладачів задіяних в реалізації ОНП. Питання підвищення кваліфікації НПП, вдосконалення їх фахової майстерності регламентується Статутом ХНАДУ (п. 6.19.9). Відповідно до якого НПП підвищують свою кваліфікацію не рідше одного разу на 5 років у таких формах формально та неформальної освіти: навчання в аспірантурі/ докторантурі; стажування у ЗВО, науково-дослідницьких та інших установах України та інших країн світу; участь у роботі симпозиумів, конференцій, круглих столів, тренінгів тощо, в т.ч. за кордоном. Терміни та порядок підвищення кваліфікації визначені у п.9 «Підготовка та підвищення кваліфікації НПП» Стандарту ХНАДУ СТБНЗ 7.1-01:2019 «Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ» (<http://surl.li/aiyvb>). Підвищення кваліфікації академічного персоналу здійснюється згідно з перспективним і річним планами. На зовнішньому рівні підвищення професійного розвитку НПП здійснюється шляхом проходження міжнародних стажувань в університетах проф. Криворучко О.М. - Університет фінансів, бізнесу та підприємництва (Софія, Болгарія, 2021р.; Сертифікат № BG/VUZF/719-2021); проф. Шинкаренко В.Г. та доц. Догадайло Я.В. – Міжнародний історико-біографічний інститут (Дубаї, Рим, Нью-Йорк, Єрусалим, Пекін, 2021р.; відповідно Сертифікати №3060 та № 1240); проф. Федотова І.В. – Університет Ковентрі (Англія, м. Ковентрі); Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка, м. Подгайська, 2020 р.; Сертифікат № 202060011). Обсяг і тематика стажування та підвищення кваліфікації НПП, залучених до реалізації ОНП відповідає чинним вимогам, а також змісту ОК.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час зустрічей з академічним персоналом (зустріч №3, 11.01) повідомлено, що запроваджена в ХНАДУ система мотивації науково-педагогічного персоналу корелюється із системою заохочення за професійні здобутки. Відповідно до діючого У Статуті ХНАДУ (п. 2.3) зазначено, що університет має право встановлювати власні форми морального та матеріального заохочення учасників освітнього процесу. За досягнення високих результатів праці наукові, науково-педагогічні, педагогічні та інші працівники ХНАДУ можуть бути представлені до державних нагород, присвоєння почесних звань, відзначені преміями, цінними подарунками, грамотами, іншими видами морального і матеріального заохочення, що значним чином стимулює розвиток викладацької майстерності. У ХНАДУ здійснюється система стимулювання викладачів, яка направлена на досягнення високих персональних рейтингів викладачів, інтенсифікацію науково-дослідницької діяльності. Під час спілкування експертів ЕГ було підтверджено наявність у ЗВО практики стимулювання НПП за публікаційну активність у виданнях які включені у наукометричні бази даних Scopus і WoS. Зустрічі з академічним персоналом гарант підтвердили, що в ЗВО застосовуються заохочення таких видів як преміювання, нагородження цінними подарунками (іменними годинниками), нагрудними знаками і почесними грамотами. ЗВО надає фінансову підтримку викладачам при здійсненні міжнародних стажувань, компенсує витрати при публікації в міжнародних індексованих виданнях (Scopus та Web of Science), також преміює за успішний захист дисертацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Належний рівень наукової та професійної активності НПП, їх академічна та професійна кваліфікації уможливають досягнення окреслених ОНП цілей та програмних результатів навчання в освітньому процесі. Викладачі проходять міжнародні наукові стажування, беруть участь в міжнародних проектах та господаровірних науково-дослідних роботах Процедури конкурсного добору в ХНАДУ є зрозумілими і прозорими. ХНАДУ сприяє професійному

розвитку викладачів та підтримує їх високий науковий рівень. Запроваджена в ХНАДУ система мотивації науково-педагогічного персоналу сприяє його професійному розвитку і удосконаленню фахової майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони та недоліки: Залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять на ОНП «Менеджмент» має епізодичний характер. Серед потенційних роботодавців, з якими співпрацює ОНП, відсутні спеціалізовані науково-дослідні центри та інститути. Рекомендації: Забезпечити залучення до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків з виробничого чи дослідницького сектору на більш постійній основі. Доцільно розширити коло потенційних роботодавців сегментом спеціалізованих науково-дослідних центрів та інститутів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

До реалізації ОНП у ЗВО залучено якісний академічний персонал. Академічна і професійна кваліфікація НПП відповідає освітнім компонентам закріплених за ними. Усі члени групи забезпечення освітнього процесу мають публікації за останні п'ять років, що відповідають ОК ОНП. Загалом рівень НПП відповідає Ліцензійним умовам і є достатнім для забезпечення якості освіти і освітньої діяльності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час акредитації було встановлено, що фінансові та матеріально-технічні ресурси дозволяють забезпечити підготовку докторів філософії за ОНП «Менеджмент». Бібліотека ЗВО (<https://cutt.ly/yIgJFtV>) має фонд понад 460 тис. примірників, що включають навчально-методичні матеріали, періодичні видання та іншу літературу, яка необхідна для здобувачів вищої освіти. У своєму складі бібліотека має 9 читальних зал та 7 абонементів. Бібліотека бере участь у проєкті «Єдина картка читача», що дає змогу учасникам освітнього процесу користуватися літературою не лише з фондів власної бібліотеки, а й бібліотек інших університетів, які беруть участь у цьому проєкті. В бібліотеці діє електронний архів університету (<https://cutt.ly/ZIgKvDc>). Учасники освітнього процесу мають безкоштовний доступ до НМБД Scopus (<https://cutt.ly/oIgMb67>) та Web of Science (<https://cutt.ly/wIgMZIF>). Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти та з академічним персоналом було встановлено, що навчально-методичне забезпечення ОНП забезпечує досягнення визначених освітньою програмою цілей та ПРН та розміщене у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/7IgXEDa>). Відповідно до опитувань аспірантів, 100% здобувачів задоволені якістю навчально-методичного забезпечення (<https://cutt.ly/aIgCgyD>). Навчальні аудиторії обладнані необхідними технічними засобами навчання (проекторами, дисплеями). Три комп'ютерні класи з доступом до мережі інтернет забезпечують роботу із пакетом Microsoft Office та іншим ПЗ. Всі навчальні приміщення університету мають безкоштовний Wi-Fi.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей з представниками різних груп стейкхолдерів було встановлено, що ЗВО повністю забезпечує безоплатний доступ всіх учасників освітнього процесу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів (електронна бібліотека <https://cutt.ly/8IgBCxa>, репозитарій <https://cutt.ly/jIgB5Z8>, періодичні наукові видання <https://cutt.ly/UIgNfoa>, навчальний сайт дистанційного навчання <https://cutt.ly/YIgNTGR>, постійний доступ до якого мала ЕГ) необхідних для навчальної, наукової та викладацької діяльності.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Згідно Відомостей про самооцінювання, в університеті створені безпечні та нешкідливі умови організації освітнього процесу, учасники якого суворо дотримуються норм техніки безпеки. Для збереження здоров'я здобувачів ВО, формування морально, фізично та психічно здорового покоління в університеті діє Психологічна служба (<https://cutt.ly/flg8gT6>). Під час зустрічі із допоміжними структурними підрозділами представниця психологічної служби повідомила, що всі учасники освітнього процесу можуть звернутися за допомогою в режимі онлайн або безпосередньо в кабінеті. За останній час, здобувачі ОНП «Менеджмент», яка проходить акредитацію, за психологічною допомогою не зверталися. Учасниками освітнього процесу було підтверджено, що в університеті створені безпечні та нешкідливі умови для роботи та навчання. У ХНАДУ функціонує центр первинної медико-санітарної допомоги. Безпечність освітнього середовища регламентується у ЗВО такими документами: «Вимогами безпеки при виконанні навчальних і науково-дослідних робіт» (<https://cutt.ly/cIg4wdE>), «Організація роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу» (<https://cutt.ly/zIg4DYO>), «Про запобігання та протидію булінгу (цькуванню)» (<https://cutt.ly/5Ig7iL9>). Під час огляду МТБ ЗВО було встановлено, що входи до навчальних корпусів обладнані турнікетами та охороняються.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У процесі акредитації було з'ясовано, що організаційна, освітня, інформаційна підтримка здійснюється через офіційний веб сайт ЗВО, де міститься інформація, що стосується освітніх і поза освітніх питань. На сайті всі учасники освітнього процесу можуть ознайомитися із структурою університету, нормативно-правовим забезпеченням організації освітнього процесу, графіком навчального процесу, змістом освітніх програм, каталогом вибіркових дисциплін тощо. Залежно від характеру проблеми, консультативна підтримка надається на рівні відповідних структурних підрозділів ЗВО, зокрема: навчальним відділом (<https://cutt.ly/oIhqC4c>), відділом кадрів (<https://cutt.ly/NIhq87g>), профспілковою організацією студентів (<https://cutt.ly/Ulhwy7J>), відділом організації сприяння працевлаштуванню студентів (<https://cutt.ly/YIhwvj1>), аспірантурою та докторантурою (<https://cutt.ly/tIhwHuW>), науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://cutt.ly/Ihrcqys>) тощо. Відповідно до опитувань здобувачів ОНП «Менеджмент» (<https://cutt.ly/UlhcWWB>), останні задоволені рівнем інформаційної, освітньої, організаційної, консультативної та соціальної підтримки, яка надається в університеті. Також консультативна підтримка надається викладачами, науковими керівниками, адміністрацією ЗВО та гарантом ОНП. На аспірантів ОНП, що проходить акредитацію поширюється соціальне забезпечення, гарантоване державою. На рівні університету здобувачі можуть отримати премію (у розмірі 1000 грн) за видання статті у журналах, які входять до НБД Scopus та Web of Science. Під час он-лайн зустрічі аспіранти відмітили наявність у них повної інформації щодо подій в університеті та за його межами.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час акредитації ЕГ було встановлено, що в ХНАДУ створені достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Це питання в університеті регламентується такими нормативними документами: «Положенням про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю» (<https://cutt.ly/VIhjrXH>) «Правилами прийому до ХНАДУ» (<https://cutt.ly/YIhhUfQ>). В цих документах описаний доступ осіб з особливими освітніми потребами до приміщень університету. За необхідності такі особи можуть навчатися за індивідуальним графіком, а також дистанційно. Під час знайомства із МТБ ЗВО ЕГ з'ясувала, що для осіб з особливими освітніми потребами передбачені спеціальні пандуси та широкі двері, деякі вбиральні пристосовані для маломобільних груп населення. На даний час особи з особливими освітніми потребами, на освітній програмі яка проходить акредитацію, не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У процесі акредитації ЕГ було встановлено, що політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регулюються відповідними документами: Статутом ХНАДУ (<https://cutt.ly/rIhxvC>), Правилами внутрішнього розпорядку для працівників ХНАДУ (<https://cutt.ly/gIhxx9z>), Правилами академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ (<https://cutt.ly/mIhxY6g>), Морально-етичним кодексом учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/NIhc5W4>), Положенням про морально-етичну комісію ХНАДУ (<https://cutt.ly/LIhcio4>), Положенням про студентське самоврядування ХНАДУ (<https://cutt.ly/eIhcjcg>), Порядком розробки, прийняття та контролю за виконанням антикорупційної програми ХНАДУ (<https://cutt.ly/bIhcWHv>), Планом заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції серед працівників ХНАДУ (<https://cutt.ly/AlhcFwY>), Про запобігання і протидію булінгу (цькуванню) в ХНАДУ (<https://cutt.ly/mIhcMfx>) тощо. Під час зустрічей ЕГ із представниками різних груп стейкхолдерів було з'ясовано, що конфліктних ситуацій, скарг, пов'язаних з конфліктними ситуаціями, сексуальними домаганнями та дискримінацією на ОНП не виникало. Всі учасники освітнього процесу знайомі із політикою та процедурами врегулювання конфліктних ситуацій різного характеру. Постійно діє скринька довіри (на

першому поверсі кожного навчального корпусу), де ЗВО конфіденційно можуть надсилати свої повідомлення про проблеми, які є в університеті, про факти зловживань, корупційні прояви тощо. Однак у процесі акредитації було встановлено факти, які на переконання ЕГ, в майбутньому можуть спричинити конфліктні ситуації. Так, під час аналізу звітів про результати перевірки творів на плагіат на основі аналізу звіту подібності, було встановлено, що перевірку наукових робіт на академічну доброчесність здійснює на кафедрі відповідальний науково-педагогічний працівник (доцент Ірина Федотова). При цьому вона надає експертний висновок щодо відсутності текстових запозичень без належних посилань і на наукові роботи, де є співавтором (зокрема, Звіт кафедри з НДР). Для уникнення потенційних конфліктів інтересів ЕГ пропонує здійснювати перевірку таких наукових робіт на академічну доброчесність незалежними працівниками певного структурного підрозділу ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами та позитивними практиками є наявність в ХНАДУ досить потужної матеріально-технічної бази, яка є достатньою для реалізації ОНП «Менеджмент». У ЗВО наявні навчальні аудиторії, які обладнані проекторами, дисплеями, комп'ютерні класи з доступом до мережі інтернет, потужна наукова бібліотека. Всі учасники освітнього процесу мають безкоштовний доступ до НМБД Scopus та Web of Science. Доступ до необхідної інфраструктури для учасників освітнього процесу є безоплатним. Матеріально-технічна база університету адаптована для потреб осіб з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони та недоліки: Експертний висновок, за результатами перевірки наукових робіт на академічну доброчесність, здійснює відповідальний НПП кафедри, що оцінює не лише роботи своїх колег та здобувачів ОП, а й ті праці, де є співавтором (з наявністю конфлікту інтересів). Рекомендації: Рекомендовано надавати експертний висновок, за результатами перевірки окремих наукових робіт НПП на академічну доброчесність, фахівцями ЗВО без наявності конфлікту інтересів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У ЗВО наявна досить потужна матеріально-технічної бази, яка є достатньою для реалізації ОНП «Менеджмент». Всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до необхідної інфраструктури. Під час реалізації ОНП «Менеджмент» конфліктних ситуацій не виникало. Матеріально-технічна база університету адаптована для потреб осіб з особливими освітніми потребами. У свою чергу для уникнення потенційних конфліктів інтересів серед учасників освітнього процесу адміністрація ЗВО має забезпечити перевірку наукових робіт на академічну доброчесність незалежними працівниками певного структурного підрозділу університету.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В процесі роботи ЕГ було встановлено, що загалом ЗВО дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП. Ці процедури регламентуються такими документами: «Внутрішня система забезпечення якості» СТБНЗ 63.1-01:2018 (<https://cutt.ly/JIkIcGt>) та «Розробка, затвердження, моніторинг і перегляд освітніх програм» СТБНЗ 81.1-01:2021 (<https://cutt.ly/EIkIRUW>). Відповідно до цих документів, ОП у ХНАДУ переглядаються за необхідності. Підставою для перегляду можуть бути: зміни до організації освітнього процесу на законодавчому рівні; зміни до стандарту спеціальності; результати опитувань здобувачів вищої освіти щодо реалізації ОП та викладання ОК; відгуки стейкхолдерів (роботодавці, батьки здобувачів вищої освіти, викладачі тощо). Періодично серед здобувачів вищої освіти проводиться опитування щодо якості викладання, зрозумілості матеріалу ОК тощо, обговорюються ОП із роботодавцями (проводиться у формі круглих столів, симпозиумів, засідань кафедри за їх участі тощо), що підтверджується протоколом засідання кафедри менеджменту від 03.06.2021 №11/1139, а також протоколи засідання проектної групи №: 2 від 5.10.2017 р., 3 від 4.04.2018 р., 5 від 23.04.2020 р., 9 від 14.06.2021 р. Відповідно до нормативних документів ЗВО, до травня на розгляд

Методичної ради університету подаються рекомендації з покращення освітнього процесу за ОП (зміни до освітньої програми, проєкт навчального плану тощо), а в червні на розгляд Вченої ради університету подається оновлена редакція освітньої програми та навчальні плани до неї. Оновлення ОНП, що акредитується відбувалося у 2018 та 2021 роках, про що детально описано у Відомостях про самооцінювання ОП та підтверджено представниками різних груп стейкхолдерів під час зустрічей із ЕГ.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно Відомостей про самооцінювання та опитування різних груп стейкхолдерів було з'ясовано, що здобувачі освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОНП «Менеджмент» та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Під час зустрічі із здобувачами та випускниками ОНП було з'ясовано, що всі побажання та рекомендації щодо змісту ОНП «Менеджмент» здобувачі можуть надати на засіданнях проєктної групи (регулярно запрошуються аспірантки Ковальова О. та Овчаренко А., що відображено у протоколах засідання проєктної групи та підтверджено аспірантами під час зустрічей із ЕГ). Крім того, адміністрація ЗВО проводить опитування серед здобувачів ОНП «Менеджмент» щодо якості викладання ОК. За результатами опитування було зроблено висновки, що якість викладання ОК на ОНП в цілому висока, однак потребує деяких змін. Здобувачі запропонували більше уваги приділяти методам дослідження, що використовуються у менеджменті та економіці, а не в технічних спеціальностях (нечітким множинам, сценарному підходу тощо). Стосовно дисциплін, які необхідно, на думку здобувачів, додати до блоку вибіркових дисциплін, були надані поодинокі відповіді: Моделювання управління, Управління результативністю (<https://cutt.ly/hIkHU1a>). Ці пропозиції було враховано. Відповідно до Відомостей про самооцінювання, в ХНАДУ здобувачі ОНП мають змогу подавати пропозиції до Вченої ради університету (факультету) з питань удосконалення стратегії університету щодо контролю освітнього процесу, подавати пропозиції щодо удосконалення змісту навчальних планів та освітніх програм, делегувати членів наукового товариства студентів, слухачів, аспірантів, докторантів і молодих вчених до складу Вченої ради університету, а також інших колегіальних та робочих органів ХНАДУ. Наукове товариство студентів, слухачів, аспірантів, докторантів і молодих вчених університету аналізує та узагальнює зауваження та пропозиції аспірантів щодо організації освітнього-наукового процесу і звертається до Вчених рад факультетів (Вченої ради університету) чи адміністрації університету з пропозиціями щодо їх вирішення. Це було підтверджено під час зустрічей ЕГ зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування та молодих вчених.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час акредитації ОНП «Менеджмент» було встановлено, що роботодавці залучаються до періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості як партнери (Протокол засідання проєктної групи від 14.06.2021 №9). Всі пропозиції, зауваження та рекомендації роботодавці можуть надавати в усній або письмовій формі. Роботодавці здійснюють рецензування ОНП, що акредитується (<https://cutt.ly/cIk0FsP>), оцінюючи її позитивно. Також роботодавці мають змогу вносити пропозиції щодо змін ОНП проходячи опитування, анкета якого розташована на офіційному сайті ЗВО за посиланням <https://cutt.ly/7Ik2J4l>. Результати цих опитувань обробляються та узагальнюються (<https://cutt.ly/VIk9m2k>). Відповідно до цих результатів, роботодавці пропонують проєктній групі при викладанні дисциплін більше уваги приділяти розвитку навичок аналізу економічних процесів на підприємстві та вмінь оцінювати стан об'єктів управління і реалізації проєктів у сфері управління; підтримувати стартапи аспірантів; передбачити при викладанні дисциплін набуття навичок щодо пошуку партнерів, реалізації проєктів у сфері менеджменту. Аналізуючи відповіді роботодавців, можна зробити висновок, що ОНП потребує деяких коригувань як в межах змісту окремих дисциплін, так і розширення вибіркових дисциплін. Результати цього опитування було враховано. Під час зустрічі ЕГ із представниками роботодавців ці рекомендації було підтверджено, а також висловлена думка про бажання останніх до більш тісної, систематичної співпраці із ЗВО. Для налагодження більш якісної та систематичної співпраці у цьому напрямку ЕГ рекомендує ЗВО створити об'єднання (асоціацію) роботодавців із затвердженням плану його роботи на поточний рік.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Збиранням, аналізом та урахуванням інформації щодо працевлаштування та кар'єрного шляху випускників здійснює відділ організації сприяння працевлаштуванню студентів (<https://cutt.ly/oIk4zCy>). На офіційному сайті ЗВО випускники мають змогу пройти анкетування (<https://cutt.ly/OIk41Tr>), результати яких збираються, узагальнюються та оприлюднюються на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/MIk7yFT>). Аналізуючи відповіді випускників ХНАДУ за ОНП, можна зробити висновок, що вони достатньо високо оцінили рівень підготовки фахівця у ХНАДУ. Загалом у ХНАДУ існує «Асоціація випускників» (<https://cutt.ly/VIk6h4u>), з якою налагоджено зв'язок через офіційний сайт та соціальні мережі. Відповідно до Відомостей про самооцінювання ОНП, ефективним інструментом комунікації з випускниками є організація зустрічей випускників (<https://cutt.ly/bIk7Kji>). В університеті планується створення інформаційної бази випускників з відслідковуванням їх працевлаштування та підтримки контактів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У процесі акредитації було встановлено, що система забезпечення якості (СЗЯ) забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОНП. СЗЯ у ЗВО функціонує відповідно до положення «Внутрішня система забезпечення якості» СТБНЗ 63.1-01:2018 (<https://cutt.ly/pOiSSgE>). В цьому документі прописані процедурні питання реалізації складових внутрішньої системи якості. Значним переліком питань, що належать до структури внутрішньої системи якості, обіймається відділ акредитації, стандартизації та якості навчання (<https://cutt.ly/tlIui3c>). Відповідно до інформації на сайті, завданнями цього відділу є здійснення робіт з впровадження і функціонування внутрішньої системи забезпечення якості. Процедури щодо забезпечення якості ОНП та її моніторинг здійснюється на таких рівнях: кафедральному рівні (гарантом, групою забезпечення та НПП); на факультетському рівні (обговорення на вченій раді факультету); на університетському рівні (моніторинг здійснюється відділом акредитації, стандартизації та якості навчання, навчальним відділом тощо). За останній час, в ході процедур внутрішнього забезпечення якості істотних недоліків не виявлено. Відповідно до останнього перегляду ОНП «Менеджмент» з ініціативи здобувачів було додано до обов'язкових компонентів ОК6 «Методи дослідження в економіці та менеджменті» та враховуючи пропозиції роботодавців та академічної спільноти відображено викладання галузевого аспекту менеджменту автомобільного транспорту та підприємств транспортно-логічної схеми.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитаційна експертиза ОНП «Менеджмент» проходить вперше. Зауваження та пропозиції за результатами зовнішнього забезпечення якості відсутні. У процесі акредитації ЕГ було встановлено, що під час удосконалення ОНП, яка проходить акредитацію були враховані зауваження та пропозиції акредитацій інших ОП університету в частині вибіркової складової ОНП, популяризації академічної доброчесності, вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, а також включення до силабусів опису критеріїв оцінювання результатів навчання.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час проведення експертизи ЕГ було встановлено, що в ХНАДУ сформована чітка система культури якості, яка сприяє розвитку ОНП «Менеджмент». У Стратегічному плані розвитку ХНАДУ на 2020-2027 роки (<https://cutt.ly/DIIDSbP>) зазначено, що університет в цілому і кожний окремих його працівник, зобов'язується досягти і постійно підтримувати високу якість своїх освітніх послуг для задоволення потреб і вимог замовників, а також точно й у термін виконувати взяті на себе зобов'язання. В університеті діє «Настанова з якості» (<https://cutt.ly/TIx Aos4>), «Концепція менеджменту якості» (<https://cutt.ly/FilFk4a>), «Політика в області якості» (<https://cutt.ly/TlIFbaI>). Під час зустрічей з представниками різних груп стейкхолдерів, було підтверджено, що у процесі перегляду ОНП «Менеджмент» здійснюється опитування всіх зацікавлених сторін. Пропозиції стейкхолдерів розглядаються. Під час онлайн зустрічей із здобувачами, а також академічним персоналом було встановлено, що в ЗВО дотримуються принципів академічної доброчесності (наукові роботи учасників освітнього процесу проходять перевірку на плагіат). ЕГ дійшла висновку, що в академічній спільноті ХНАДУ сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОНП «Менеджмент».

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ХНАДУ є процедурою визначеною, прозорою та зрозумілою. Представники усіх груп стейкхолдерів безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОНП. Регулярно проводиться опитування всіх учасників освітнього процесу, результати яких обробляються, аналізуються та оприлюднюються. У ЗВО загалом наявна практика збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників. В освітньому середовищі ЗВО сформована висока культура якості освіти, що сприяє постійному вдосконаленню ОНП «Менеджмент».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони та недоліки: Роботодавці прагнуть більш систематичної співпраці із ЗВО у контексті реалізації ОНП «Менеджмент». Рекомендації: З метою налагодження більш якісної та систематичної співпраці між стейкхолдерами та університетом, доцільно розглянути можливість створення об'єднання (асоціації) роботодавців з визначенням чіткого плану дій на найближчу перспективу.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В процесі акредитації ЕГ було встановлено, що в ЗВО послідовно дотримуються визначених процедур розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП «Менеджмент». Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування, а також роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОНП. У ЗВО наявна практика збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників. В освітньому середовищі університету сформована висока культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку зазначеної програми. Виявлені недоліки є несуттєвими. Врахування рекомендацій ЕГ дасть можливість ЗВО налагодити системну взаємодію щодо якості ОНП із роботодавцями.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У процесі проведення експертизи ЕГ було встановлено, що у ХНАДУ визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Це питання регламентується такими документами: Статутом університету (<https://cutt.ly/hIxWSoc>), Правилами внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/wIxEg4d>), «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/dIxW2VA>) та наказами адміністрації ЗВО (<https://cutt.ly/2IxEb7u>). Доступність цих документів забезпечується через їх оприлюднення на офіційному веб сайті університету, де наявна вся необхідна інформація, що стосується освітнього процесу за ОНП «Менеджмент». Інформування здобувачів вищої освіти щодо їх прав і обов'язків систематично здійснюється гарантом ОНП, науковими керівниками, науково-педагогічними працівниками, які викладають дисципліни ОНП, деканатом факультету, а також відповідними структурними підрозділами ЗВО. Результати опитування представників різних груп стейкхолдерів дали можливість ЕГ зробити висновок, що всі учасники освітнього процесу послідовно дотримуються правил і процедур, що регулюють права та обов'язки під час реалізації ОНП. ЕГ підтверджує, що у ХНАДУ визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації ОНП «Менеджмент».

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному сайті ЗВО оприлюднені ОНП «Менеджмент» 2016 (<https://cutt.ly/JIxORPo>), 2018 (<https://cutt.ly/yIxOOVE>) та 2021 років (<https://cutt.ly/JIxOGUO>), а також проект ОНП «Менеджмент» 2021 р. для громадського обговорення (<https://cutt.ly/eIxOCOy>). Однак термін оприлюднення до затвердження на офіційному веб сайті ЗВО відповідного проекту з метою одержання зауважень та пропозицій ЕГ на був встановлений. Зацікавлені стейкхолдери мають можливість надавати пропозиції та рекомендації щодо змісту ОНП за допомогою гугл форми, а також можуть надсилати гаранту ОНП на вайбер, електронну пошту та за телефоном (<https://cutt.ly/SIxPEgQ>). На офіційному сайті за посиланням (<https://cutt.ly/VIxAtLv>) представлено результати опитування здобувачів, роботодавців та випускників ОНП, що акредитується. Під час зустрічей з представниками всіх груп стейкхолдерів було підтверджено, що під час моніторингу та періодичного перегляду ОНП «Менеджмент» обговорення її змісту, надання рекомендацій та пропозицій здійснюється здебільшого під час особистих зустрічей. У ХНАДУ існує практика розміщення таблиці результатів обговорення проекту освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти третього рівня зі спеціальності 073 «Менеджмент» у відкритому доступі (<https://cutt.ly/kIxPy7h>). На переконання ЕГ, це є позитивною практикою. До того ж публічність актуальна і для зворотної реакції робочої групи ОНП «Менеджмент» на рекомендації зацікавлених сторін.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

У процесі акредитації ЕГ було встановлено, що у ХНАДУ діє “Положення про веб-ресурс”(https://cutt.ly/yIxSJ49). Згідно цього документу веб сайт університету забезпечує офіційне подання інформації, з метою ознайомлення всіх учасників освітнього процесу та інших зацікавлених користувачів з різними аспектами діяльності університету, розширення ринку освітніх послуг, а також підвищення ефективності взаємодії ХНАДУ з цільовою аудиторією. В ході проведення експертизи підтверджено той факт, що інформація щодо цілей та очікуваних результатів навчання, а також окремі компоненти ОНП “Менеджмент” розміщені на офіційному веб сайті ЗВО за посиланням (https://cutt.ly/ElxDfIS). Інформація щодо навчального процесу міститься на Навчальному сайті (https://cutt.ly/2IXDJ5V) та є доступною для всіх учасників освітнього процесу. Між тим не вся інформація, яка, зокрема, є важливою для прозорості процесу конкурсного добору викладачів (п. 3, ч. 2, ст. 16 Закону України «Про вищу освіту») - (https://bit.ly/3nDiVm1), є у публічному доступі на офіційному веб-сайті. Так, результати щорічного оцінювання роботи НПП оприлюднюються лише на кафедрах. Але, у цілому, в університеті своєчасно розміщується на офіційному веб сайті точна та достовірна інформація про ОНП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вони є доступними для них, їх послідовно дотримуються під час реалізації ОНП “Менеджмент”. Позитивною практикою є розміщення таблиці результатів обговорення проекту ОНП підготовки здобувачів вищої освіти третього рівня зі спеціальності 073 «Менеджмент» у відкритому доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони та недоліки: Результати щорічного оцінювання роботи НПП, які, наприклад, є важливими для прозорості процесів конкурсного добору викладачів, матеріального заохочення НПП тощо, відсутні у публічному доступі на офіційному веб-сайті ЗВО (п. 3, ч. 2, ст. 16 Закону України «Про вищу освіту») - (https://bit.ly/3nDiVm1). Рекомендації: Доцільно систематично розміщувати інформацію щодо результатів щорічного оцінювання роботи НПП на офіційному веб-сайті ЗВО з метою підвищення прозорості процесів конкурсного добору викладачів, матеріального заохочення НПП тощо.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу у ХНАДУ є чіткими, зрозумілими, доступними. Учасники освітнього процесу дотримуються правил і процедур, що регулюють права та обов'язки під час реалізації ОНП «Менеджмент». Однак ЗВО доцільно оприлюднити результати оцінювання роботи НПП на офіційному сайті ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст програми загалом забезпечує їх належну підготовку до науково-дослідницької діяльності. Між тим навички реєстрації прав інтелектуальної власності формуються як компетентності здобувача (вимога п. 27 Постанови КМУ № 261 від 23.03.2016 р. – https://bit.ly/3pvhWFy), однак не розглядаються як результати навчання у контексті обов'язкової ідентифікації, оцінювання, вимірювання та демонстрації аспірантом. ОНП 2021 р. аналізувалася

стосовно відповідності обсягів навантаження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, а також рекомендаціям НА за чотирма блоками освітньої складової ОНП: 1) здобуття глибоких знань із спеціальності; 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями; 3) набуття універсальних навичок дослідника; 4) здобуття мовних компетентностей. Зміст програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів за усіма блоками. А з урахуванням вибіркової частини програми обсяг підготовки зі спеціальності загалом становить понад 12 рекомендованих кредитів ЄКТС. Фокус-групи, аналіз змісту ОНП, силабусів та РПНД, а також наукових тем аспірантів свідчать, що нині освітня складова ОНП «Менеджмент» у цілому забезпечує дослідницькі інтереси здобувачів. Але варто зазначити, що для напрямів наукового пошуку аспірантів Ковальової О.П. та Архіпова О.В. це переважно відбувається не за рахунок тих чи інших обов'язкових або вибірових ОК зі спеціальності, а через окремі їх теми, які стосуються до вузьких напрямів досліджень цих аспірантів. При цьому пул вибірових ОК є вичерпним (<https://bit.ly/3z3DpZs>), а здобувач не має можливості обрати із інших ОП та рівнів вищої освіти той освітній компонент, який близько корелює із темою його дисертаційної роботи. На зустрічі аспіранти не підтвердили порушення власних прав і повідомили, що було достатньо отриманих знань зі спеціальності. Шляхом опанування здобувачами ОК3 «Педагогіка та психологія вищої освіти» та ОК5 «Науково-педагогічна практика» здійснюється формування їх викладацьких компетентностей. Зважаючи на галузеву спеціалізацію ЗВО та теми досліджень здобувачів, ЕГ позитивно відзначає включення до ОНП ОК8 «Управління конкурентоспроможністю на автомобільному транспорті». Крім того, варто звернути увагу і на наявність в ОНП ОК4 «Методологія наукових досліджень», ОК6 «Методи дослідження в економіці і менеджменті» та ОК7 «Теорія і методологія менеджменту на транспорті», що відповідає інтересам аспірантів у контексті освітньої підготовки з методології дослідження та набуття певних універсальних компетентностей дослідника та інноватора. Крім того, такі можливості доповнюються і деякими вибіровими ОК: «Управління знаннями», «Науковий стиль мовлення», «Соціологічні аспекти науково-прикладних досліджень» та ін. (<https://bit.ly/3z3DpZs>). На зустрічах підтверджено, що зміст загальнонаукової, мовної та практичної складової ОНП задовольняє інтереси усіх здобувачів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності за спеціальністю.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямів досліджень наукових керівників.

Наразі керівництво аспірантками Ковальовою О.П. та Мезенцовою А.В. здійснює д.е.н., проф. Криворучко О.М. (напрями досліджень: управління результатами діяльності працівників автотранспортних підприємств; управління якістю на АТП; дослідження систем управління підприємствами – <https://bit.ly/3eLbPab>). Науковим керівником аспіранта Архіпова О.В. є д.е.н., доц. Федотова І.В. (напрями досліджень: маркетинг і менеджмент взаємин підприємства з суб'єктами ринкових відносин, моделювання логістичних бізнес-процесів і систем – <https://bit.ly/3eRhOdn>). Наукові керівники працюють на кафедрі менеджменту (<https://bit.ly/3FPoW31>). Раніше до керівництва також залучався д.е.н., проф. Шинкаренко В.Г. (засновник наукової школи з економіки та управління транспортним комплексом (<https://bit.ly/331zTmI>). Аналіз основних праць засвідчив, що напрями наукового пошуку керівників загалом корелюють з тематикою досліджень їх аспірантів. Керівники мають науковий досвід та є активними дослідниками. При цьому вони мають публікації у журналах, де частка національних авторів є мінімальною та забезпечується принцип рецензування «Double-blind review». Їх статті індексуються у авторитетних міжнародних наукометричних базах Scopus та/або WoS. До того ж Криворучко О.М. (<https://bit.ly/3pOrziR>) та Федотова І.В. (<https://bit.ly/3sSYBAr>) мають h-index у Scopus. Між тим цей показник має і суттєві резерви для зростання, бо рейтингових (багатоцитованих) публікацій за напрямами досліджень аспірантів поки бракує. Тому на ОНП «Менеджмент» є передумови для підвищення активності дослідницької діяльності наукових керівників. До того ж у 2021 р. (період 2015-2019 рр.) ХНАДУ не пройшов наукову атестацію МОН України за напрямом «Суспільні науки» (<https://bit.ly/3qGfpI5>). Між тим ЕГ зробила додатковий запит до ЗВО, беручи до уваги, що наявність критичної маси дослідників для якісної підтримки наукової роботи аспірантів визначається і шляхом ідентифікації потенційних рецензентів аспірантських досліджень. Аналіз наданої інформації показав спроможність такого рецензування для дисертаційного дослідження аспірантки 4-го року навчання Ковальової О.П. на тему «Кадрове забезпечення корпоративного управління підприємствами». Загалом на факультеті управління та бізнесу 7 докторів наук та 16 кандидатів наук працюють над суміжною науковою проблематикою, та можуть брати участь у рецензуванні дисертацій PhD, бути членами разових спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Огляд ЕГ матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОНП «Менеджмент» (день 2, 09.00-10.00), дав можливість переконаватися в тому, що ХНАДУ матеріально забезпечує здобувачів вищої освіти можливостями для виконання наукових досліджень та їх апробації. ЗВО забезпечує здобувачам вільний доступ до Електронно-бібліотечної системи ХНАДУ, а також є можливість доступу на безоплатній основі до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. Для здобувачів освіти за ОНП створено умови для апробації результатів наукових досліджень на науково - методичних семінарах, Всеукраїнських та міжнародних конференціях, які організовує ХНАДУ та інші ЗВО України і зарубіжжя, публікації одноосібних та колективних наукових статей у 2 наукових журнали, які входять до Переліку наукових фахових видань України (категорія Б), і зареєстровані у МНБД Index Copernicus та пошуковій системі Google Scholar, а саме: «Економіка транспортного комплексу», «Проблеми та перспективи розвитку підприємництва» (<https://bit.ly/39YGaj7>). Формуванню дослідницьких компетентностей

сприяє участь аспірантів ОНП у діяльності Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://bit.ly/3kACDxG>). У ХНАДУ здобувачам освіти надано вільний доступ до інформаційних ресурсів МНБД Scopus і WoS (<https://bit.ly/2Wlmd9r>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Спілкування ЕГ зі здобувачами за ОНП «Менеджмент» дало можливість встановити, що при реалізації індивідуальної траєкторії ними використовується можливість долучення до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю. В університеті ведеться співробітництво з закордонними партнерами. У відкритій зустрічі взяли участь представники академічної спільноти з Азейбарджану, Канади, Данії, які підтвердили співпрацю із гарантом та членами групи забезпечення щодо реалізації ОНП, зокрема її наукової складової. Здобувачі і академічний персонал беруть участь у міжнародних наукових конференціях (Болгарії, Азербайджану та ін.) на яких презентують результати власних досліджень, проводять сумісні дослідження з представниками закордонних ЗВО та публікують свої наукові здобутки у міжнародних виданнях (в т.ч., МНБД Scopus та WoS тощо). Інтеграція здобувачів та викладачів в міжнародну академічну спільноту відбувається також у формі міжнародних стажувань, участь у освітніх грантових програмах Erasmus+ CLIMAN та долучилися до спільних проєктів з європейськими партнерами. ЗВО залучає здобувачів до міжнародної академічної спільноти через оприлюднення інформації на сайті ЗВО щодо існуючих грантів, програм обміну, стажування. Відповідна інформація про міжнародну діяльність ЗВО, міжнародні проєкти, договори про співробітництво з іноземними університетами розміщена також у відкритому доступі на сайті ЗВО.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Під час акредитації ЕГ було встановлено, що в ХНАДУ існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах. ЕГ було надано звіти про НДР, в яких брали участь наукові керівники та аспіранти, зокрема: у 2019 р. аспірантка Брусенцева М.В. (науковий керівник проф. Шинкаренко В.Г.) та Овчаренко А.Г. (науковий керівник проф. Криворучко О.М.) «Проблеми управління підприємствами на автомобільному транспорті» (номер державної реєстрації 0119U000639); у 2020 році аспірантка Ковальова О.П. (науковий керівник проф. Криворучко О.М.) «Проблеми управління підприємствами на автомобільному транспорті» (номер державної реєстрації 0119U103270). ЗВО було надано технічні завдання на НДР які проводились протягом 2020 та 2021 рр науково-педагогічними працівниками кафедри менеджменту Криворучко О.М., Шинкаренко В.Г. Бочарова Н.А. та Ачкасова Л.М. Тематика цих наукових робіт: “Проведення дослідження й оцінка корпоративної культури ТОВ “Караван Сімплі”(2020), “Проведення аналізу й оцінка стійкості ТОВ “Караван Сімплі”(2020), “Проведення аналізу й оцінка якості логістичного обслуговування споживачів ТОВ Центр витратних матеріалів”, “Проведення аналізу та оцінка процесно-орієнтованого управління ТОВ “Центр витратних матеріалів”. В ході акредитації було встановлено, що ці дослідження вчені ХНАДУ проводили на комерційній основі. Наукові керівники та здобувачі вищої освіти публікують статті у фахових виданнях «Економіка транспортного комплексу» (<https://cutt.ly/Elcen1j>) та міжнародних виданнях, які включені до БД Scopus та Web of Science (<https://cutt.ly/AIcu27B>). Всі учасники освітнього процесу мають можливість брати участь у науково -методичних семінарах, Всеукраїнських та міжнародних конференціях, які проводить кафедра (зокрема, щорічно проводяться науково-практична конференція «Сучасні напрямки розвитку економіки і менеджменту на підприємствах України»; науково-методична конференція «Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації та інтеграції в міжнародний економічний простір» та ін.) <https://bit.ly/2YrAwTY>), й оприлюднювати результати власного наукового пошуку у збірниках матеріалів конференцій, у фаховому виданні ХНАДУ та інших наукових виданнях України і зарубіжжя, зокрема у міжнародних наукових конференціях (Болгарії, Азербайджану та ін.) на яких презентують результати власних досліджень (<https://cutt.ly/MIcizZl>), проводять сумісні дослідження з представниками закордонних ЗВО та публікують свої наукові здобутки у міжнародних виданнях тощо. Таким чином, наукові керівники аспірантів активно долучаються до виконання комерційних господарських договорів, дослідницьких проєктів у вигляді ініціативних кафедральних тем, але не мають досвіду участі у наукових проєктах, фінансування яких було отримано на конкурсних умовах (наприклад, конкурс МОН України “Наука в університетах”, конкурс Національного фонду досліджень України тощо).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Під час акредитації було встановлено, що нормативно-правовому забезпеченню дотримання принципів академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу у ХНАДУ приділяється належна увага. В університеті функціонує відділ інтелектуальної власності, який розробляє локальні нормативні документи з питань дотримання академічної доброчесності та відповідальності за її порушення. Зокрема, питання забезпечення академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів регламентується Правилами академічної

добросовісності учасників освітнього процесу ХНАДУ (<https://cutt.ly/oIcpovg>, <https://cutt.ly/DiCIEv>). Відповідно цього документу за порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники університету можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади. Додатковими видами академічної відповідальності, які можуть бути застосовані до учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності є: усне зауваження від викладача або представника адміністрації; попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності; скерування на додаткове навчання з питань академічної доброчесності; повторне виконання завдання; зниження оцінки за виконання завдання; внесення постійного чи тимчасового запису до реєстру порушень академічної доброчесності, який ведеться на офіційному сайті ХНАДУ (цей запис може бути доступний потенційним роботодавцям, закладам вищої освіти при прийомі на навчання або на роботу, а також в інших випадках); усне чи письмове повідомлення юридичної або фізичної особи, яка здійснює оплату за навчання, про факт порушення; виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу; позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених університетом; обмеження на певний термін права на участь у роботі колегіальних органів ХНАДУ; позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування наукових досліджень, стипендій, грантів тощо; відрахування чи звільнення. Всі учасники освітнього процесу мають можливість перевіряти наукові праці на наявність текстових збігів в системі Unichек через наукових керівників, за результатами якої отримують звіт про наявність збігів. Редакційні колеги наукових фахових видань ЗВО також здійснюють перевірку статей на плагіат. Такий комплекс заходів, на думку ЕГ, забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів, однак прямо не вказує на виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

На факультеті управління та бізнесу 7 докторів наук та 16 кандидатів наук працюють над суміжною науковою проблематикою та можуть брати участь у рецензуванні дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент». Наявність на ОНП «Менеджмент» освітніх компонентів у контексті поглибленої освітньої підготовки з методології дослідження. У ЗВО створено організаційні і ресурсні умови для проведення наукових досліджень, апробації їх результатів, впровадження наукових здобутків у практичну діяльність і використання в освітньому процесі. У ХНАДУ створено сприятливе освітнє, наукове та матеріально-технічне середовище для забезпечення можливості проведення й апробації результатів наукових досліджень аспірантів у межах ОНП «Менеджмент». Здобувачі ОНП мають можливість брати участь в обговоренні результатів наукових досліджень під час проведення низки міжнародних та всеукраїнських конференцій та круглих столів, що організуються з певною періодичністю у ХНАДУ та ЗВО-партнерах. Наукові керівники та аспіранти беруть участь у науково-дослідних роботах, результати яких регулярно публікуються у вітчизняних фахових виданнях та міжнародних виданнях, які включені до БД Scopus та/або Web of Science. Наукові керівники аспірантів активно долучаються до виконання комерційних господарських договорів та дослідницьких проєктів у вигляді ініціативних кафедральних тем.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Слабкі сторони та недоліки: Наукові керівники аспірантів не мають досвіду участі у наукових проєктах, фінансування яких було отримано на конкурсних умовах (наприклад, конкурс МОН України «Наука в університетах», конкурси Національного фонду досліджень України тощо). У внутрішніх нормативно-правових документах ЗВО прямо не передбачено заходи для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності. Рекомендації: Доцільно забезпечити умови для подання заявок на участь у дослідницьких проєктах, фінансування яких здійснюється на конкурсних умовах (конкурс МОН України «Наука в університетах», конкурси Національного фонду досліджень України тощо). Рекомендовано відобразити у внутрішніх нормативно-правових документах університету можливість позбавлення, на певний період, права наукового керівництва аспірантами НПП, які вчинили порушення принципів академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Зміст ОНП «Менеджмент» загалом відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у ЗВО за спеціальністю. ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень, а також для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти. Наукова діяльність аспірантів у цілому корелює із напрямками досліджень наукових керівників. Університет забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів. Наукові керівники аспірантів активно долучаються до виконання договорів на створення та передачу науково-технічної продукції, а також дослідницьких проєктів у вигляді ініціативних кафедральних тем. Усі зазначені недоліки не є суттєвими, бо жоден з них критично не ускладнив процес якісного отримання освітньо-наукових послуг. Це свідчить про те, що ОНП «Менеджмент» та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 10.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Величко Олександр Петрович

Члени експертної групи

Білик Вікторія Вікторівна

Музика Владислав Віталійович